

To ważne: wysłuchać młodzież bez osądzenia i zbędnej krytyki »7

Od stycznia — zmiany cen gazu »10

Po krytyce sprawdzianów czwartoklasistów — odpowiedź NSA »14-15

Rośnie zachorowalność na gripę »17

Mocne i słabe strony przyszłego rządu. Politolog: „Decyzja AWPL-ZChR bardzo zaskoczyła”

Fot. Irs.lt, Viktoriia Chorna

Gintautas Paluckas oficjalnie został kandydatem na szefa rządu. Andrzej Pukszo uważa, że silną stroną nowej koalicji rządzącej jest jej liczebność, a słabą sojusz ze „Świtem Niemna”, który nadal pozostaje wielką niewiadomą. Politolog odniósł się też do decyzji posłów AWPL-ZChR ws. dołączenia do „chłopów”. »2

W rejonie sołecznickim fala oszustw na telefon

»6

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Czy Litwa potrzebuje Ministerstwa Regionów?

»12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigitą Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinarij Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkievicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2024 — regranting”.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Mocne i słabe strony przyszłego rządu. Jaka będzie współpraca z populistyczną partią?

Antoni Radczenko

Gitanas Nausėda oficjalnie przedstawił Sejmowi kandydaturę socjaldemokraty Gintautasa Paluckasa na stanowisko premiera. Głowa państwa oświadczyła, że Litwa nadal powinna wspierać Ukrainę. „Przyszły rząd powinien w tej kwestii szybko, celnie i jakościowo osiągnąć porozumienie. Musi też odpowiednio i na czas zaopatrzyć naszych żołnierzy. Zwiększenia finansowania na obronę nie podlega dyskusji. To jest konkretne zadanie dla przyszłego rządu” — oświadczył w Sejmie prezydent.

PLUSY, MINUSY I WIELKA NIEWIADOMA

Kandydat na premiera poinformował dziennikarzy, że przyszły rząd powinien bardzo precyzyjnie określić swoje cele. „Rząd i ministerstwa, w ciągu czterech lat, muszą wyznaczyć 3–5 priorytetów. To wystarczy, aby społeczeństwo i poszczególne grupy społeczne odczuły, że sytuacja się zmienia” — oświadczył Paluckas.

Nową koalicję rządzącą tworzą socjaldemokraci, Związek Demokratów „W imię Litwy” oraz „Świt Niemna”.

— Plusem obecnej koalicji jest, że ma ogromną przewagę, gdyby dołączono Litewski Związek Chłopów i Zielonych to byłaby to prawie większość konstytucyjna. Natomiast nadal pozostaje zagadką, jak będzie się współpracowało z populistycznym „Świt Niemna”. Większość ludzi wprowadzanych do Sej-

mu przez Remigijusa Žemaitaitisa jest nieznana. Nigdy nie uprawiali polityki. Trudno więc dziś powiedzieć, czego można od nich oczekiwać. Kolejnym plusem jest to, że premier Gintautas Paluckas będzie miał o wiele lepszy kontakt z prezydentem, niż to było za czasów Ingridy Šimonytė. Lepiej kiedy dwa ośrodki władzy współpracują ze sobą, niż mają ciągły konflikt — mówi „Kuriero- wi Wileńskiemu” politolog Andrzej Pukszo z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

WPLYW PREZYDENTA

W mediach od dłuższego czasu pojawia się informacja, że ministrem spraw zagranicznych zostanie jeden z doradców Gitanasa Nausėdy — Asta Skaisgirytė lub Kęstutis Budrys. Przed zamknięciem numeru naszego dziennika Paluckas nie potwierdził tej informacji.

— Moim zdaniem jest trochę przesady w tym, że wpływ prezydenta na pracę i politykę rządu się zwiększy. Nie zapominajmy, że Litwa jest republiką parlamentarną. Jeśli weźmiemy kwestie socjalne lub oświatowe, to tutaj prezydent nie za wiele może zdziałać. Może apelować do większości sejmowej. Może wetować ustawy, ale w odróżnieniu od Polski, Sejm może odrzucić weto prezydenta zwykłą większością głosów. Sądzę, że współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa, polityki zagranicznej, polityki unijnej, mianowania ambasadorów między rządem a ośrodkiem prezydenckim jest jak najbardziej pożądana — mówi Pukszo.

POLACY I „CHŁOPI”. „DECYZJA ZASKOCZYŁA”

Przypominamy, że AWPL-ZChR w minionych wyborach sejmowych udało się wywalczyć trzy mandaty. Rita Tamašunienė została członkinią sejmowego Komitetu Zarządzania Państwem i Samorządem, Jarosław Narkiewicz wszedł do Komitetu Oświaty, natomiast Czesław Olszewski trafił do sejmowego Komitetu Praw Człowieka.

Posłowie z ramienia AWPL-ZChR dołączyli do frakcji Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych. Nowa frakcja będzie liczyła 11 posłów. Starostą frakcji została Aušrinė Norkienė, a jej zastępcą Rita Tamašunienė. „Frakcja składa się z dwóch partii, więc uzgodniliśmy, że rotacja starosty zostanie dokonana po roku. We wrześniu następnego roku, przed jesienną sesją, odbędzie się rotacja. To jest naturalne” — poinformował lider partii „chłopów” Ramūnas Karbauskis.

Rozmówca, naszego dziennika, przyznaje, że decyzja AWPL-ZChR go zaskoczyła.

— Przyjąłem tę wiadomość z wielkim zdziwieniem, bo ze wszystkich frakcji parlamentarnych, „chłopi” są najbardziej antypolscy. Przejawiało się to w stosunku tej partii do oświaty mniejszości narodowych, używania języka mniejszości narodowych czy Ustawy o mniejszościach narodowych. Być może mogło ich połączyć podobne stanowisko na sprawy socjalne i światopoglądowe — oświadcza Andrzej Pukszo. ■

Hotel poselski w Wilnie szykuje się na przyjęcie nowych lokatorów Fot. ELTA, Julius Kalinskas

Spółeczna zbiórka na pomnik w miejscu spoczynku Alwidy Bajor

Szanowni Państwo,

Polskie Studio Teatralne w Wilnie poczuwając się do odpowiedzialności za zachowanie pamięci o naszej scenarzystce, pisarce i Wielkiej Osobie, ś.p. Alwidzie Antoninie Bajor, organizuje zbiórkę na pomnik na grób Alwidy, która odeszła 23 stycznia 2024 roku.

Alwida Bajor pozostawiła po sobie bogaty dorobek twórczy. Napisała scenariusze sztuk wystawianych przez polskie teatry w Wilnie i za granicą. To właśnie dzięki niej powstały takie spektakle, jak „Proces Sądowy” na podstawie wszystkich części „Dziadów” Adama Mickiewicza, „Labirynt” wg. Doliny Issy, na której premierze uczestniczył sam Noblista Czesław Miłosz, „Chochochochochopin”, „Mój Anioł Lewy — Mój Anioł Prawy”, „Marszałek. Żołnierz z ducha”, „ZIUK!” czyli opowieść o marszałku Józefie Piłsudskim.

Za swoją działalność została odznaczona Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Prosimy Was o wsparcie naszej inicjatywy i przełanie środków na ustanowienie pomnika dla Tej zasłużonej Wilnianki. Serdecznie dziękujemy za Wasz wkład.

Nr konta bankowego:
Vilniaus lenkų teatro studija, **im. kodas 125540731**

AB SEB BANKAS,
sąsk. Nr. LT
437044060007888237
Paskirtis:
Labdara Paminklui
w polu Cel/nazwa operacji:
Akcja Charytatywna na Pomnik

Fot. Ś.p. Alwida Bajor M.P.

Imieniny

21 listopada

Alberta, Elwiry,
Gelazji, Heliadora,
Janusza, Konrada,
Marii, Reginy, Rufusa,
Twardosława,
Wiesława

22 listopada

Cecylii, Ernestyny,
Filemona, Marka,
Maura, Salwatora,
Stefana, Wszemiła

Cytat dnia

„Wczoraj minęło tysiąc dni od inwazji na Ukrainę. To tragiczny moment ze względu na ofiary i zniszczenia, jakie spowodowała. To jednocześnie haniebna tragedia dla całej ludzkości. To nie powinno odwozić nas od stania u boku umęczonego narodu ukraińskiego, od błagania o pokój i działania na rzecz tego, by broń ustąpiła miejsca dialogowi, a konflikt — spotkaniu” — powiedział papież Franciszek na audiencji generalnej.

Liczba dnia

40 mln. euro dodatkowych środków przydzielił rząd Litwy na rozwój zrównoważonego rolnictwa i zwiększenie jego konkurencyjności.

Jubileuszowe uroczystości w Czarnym Borze

15 listopada w Czarnym Borze odbyły się uroczystości związane z 100-leciem przybycia siostr urszulanek do tego osiedla oraz 105. rocznicą założenia Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej.

Zapalono znicze na grobach siostr urszulanek i odprawiono mszę św. w kościele pw. błogosławionego Michała Sopočki, podczas której poświęcono obrazy św. Urszuli Ledóchowskiej i bł. Michała Sopočki.

Wydarzenie „Budować świat z uśmiechem na twarzy” w gimnazjum przyciągnęło licznych gości, w tym przedstawicieli lokalnych władz i społeczności.

Wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego Edyta Tamošiūnaitė w swoim przemówieniu podkreśliła znaczenie wartości głoszonych przez św. Ursulę, takich jak miłość do bliźniego i ojczyzny, edukacja, troska o słabszych i szacunek dla innych kultur, zachęcając młodzież

Uroczystości jubileuszowe w Czarnym Borze – chwile łączące hołd, pamięć i radość Fot. vrsa.lt

do naśladowania ich i do działania na rzecz lepszego świata.

Na zakończenie złożono podziękowania dla siostr urszulanek za ich szlachetną misję w Czarnym Borze i na całej

Wileńszczyźnie. Dyrektor administracji Samorządu Władysław Kondratowicz życzył mieszkańcom i wspólnocie gimnazjum wytrwałości w wzmacnianiu i pielęgnowaniu wartości. ■

Rozważa się zwrot kosztów podróży pracownikom socjalnym rejonu wileńskiego i pracownikom świadczącym usługi pomocy integralnej

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego rozważa zwrot kosztów podróży dla pracowników socjalnych i podmiotów świadczących usługi opieki zintegrowanej. Rekompensata wyniesie 0,10 euro za kilometr dla odległości od 3 do 40 km w jedną stronę.

Zdaniem mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza na terenie rejonu wileńskiego zauważalny jest brak pracowników socjalnych, co negatywnie wpływa na dostępność i jakość usług socjalnych.

„Na terenie rejonu wileńskiego brakuje pracowników socjalnych, przez co grupy szczególnie wrażliwe – dzieci, seniorzy, osoby niepełnosprawne – nie zawsze otrzymują na czas niezbędną pomoc. Pracownicy tego zawodu często muszą pokonywać duże odległości, co wiąże się z dodatkowymi kosztami podróży, które zmniejszają ich motywację i efektywność. Proponowany jest zwrot kosztów podróży. Jest to jeden ze

sposobów na poprawę warunków pracy pracowników socjalnych” – mówi R. Duchniewicz.

Projekt decyzji przygotowali Karolina Pietrusewicz i Waldemar Urban, przedstawiciele frakcji Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin. Według K. Pietrusewicz sektor usług społecznych stoi przed poważnymi wyzwaniem z powodu starzejącego się społeczeństwa i rosnących potrzeb grup szczególnie wrażliwych.

„Ten projekt decyzji przewiduje mechanizm rekompensowania kosztów podróży pracowników instytucji społecznych. Jest to działanie, które będzie miało na celu nie tylko utrzymanie dotychczasowych pracowników instytucji pomocy społecznej w rejonie wileńskim, ale także pozyskanie nowych. Oczekuje się, że nowa regulacja przyciągnie pracowników socjalnych, poprawi jakość świadczenia usług i za-

pewni pracownikom odpowiednie warunki pracy, co zmniejszy rotację pracowników i zwiększy ich motywację” – mówi K. Pietrusewicz.

Jeśli decyzja zostanie przyjęta, pracownikom socjalnym mieszkającym w odległości 3-40 km od pracy zwrócone zostaną koszty podróży lokalnymi autobusami, pociągami lub prywatnym transportem.

Rekompensatę kosztów podróży już wdrożono w innych litewskich samorządach jako skuteczne narzędzie ograniczające rotację pracowników i przyciągające nowych specjalistów, co zapewnia lepszą dostępność usług społecznych, zwłaszcza w oddalonych miejscowościach.

Ostateczną decyzję w sprawie tego projektu Rada podejmie na następnym posiedzeniu. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

BAŁTYK Urzędnicy o wojnie hybrydowej

Uszkodzenie dwóch podmorskich kabli światłowodowych na Morzu Bałtyckim skłoniło urzędników w krajach północnoeuropejskich i Niemczech do stwierdzenia, że podejrzewają, iż Rosja stoi za aktami sabotażu i wojny hybrydowej.

W poniedziałek fiński operator Cinia poinformował, że kabel łączący Helsinki z niemieckim miastem portowym Rostock został uszkodzony z nieznanых przyczyn. Kabel został przecięty na szwedzkich wodach na południe od wyspy Eland, około 700 km od Helsinek. „Takie naruszenia nie mają miejsca na tych wodach bez interwencji z zewnątrz” — powiedział rzecznik Cinia.

Niemiecka minister spraw zagranicznych Annalena Baerbock i jej fińska odpowiedniczka Elina Valtonen powiedziały w Brukseli, że jest to oznaka „nieczystej gry”. „Fakt, że taki incydent natychmiast budzi podejrzenia o celowe uszkodzenie, jest oznaką niestabilności naszych czasów” — powiedziały we wspólnym oświadczeniu. „Nasze europejskie bezpieczeństwo jest zagrożone nie tylko przez rosyjską wojnę przeciwko Ukrainie, ale także przez wojnę hybrydową prowadzoną przez złośliwych aktorów” — dodały.

DEPARTAMENT MIGRACJI Klienci departamentu nie będą już mogli płacić gotówką

Od 3 grudnia w punktach obsługi klienta Departamentu Migracji akceptowane będą wyłącznie karty bankowe, ogłosił departament we wtorek 19 listopada. Zgodnie z ogłoszeniem, powodem tej zmiany jest wygaśnięcie 2 grudnia umowy między Departamentem Migracji a Foxpay, prywatną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, na dzierżawę samoobsługowych terminali płatniczych, która nie zostanie przedłużona. Osoby chcące zapłacić gotówką mogą to zrobić

w terminalach Perlas, litewskich urzędach pocztowych, kasach Maxima lub innych miejscach oferujących taką usługę. Podlega to również opłacie prowizyjnej ustalonej przez usługodawcę. Według departamentu, przy dokonywaniu płatności konieczne jest wskazanie konta Państwowej Inspekcji Podatkowej, konkretnej kwoty opłaty państwowej oraz kodu płatności 5740. Otrzymane potwierdzenie płatności musi zawierać dane osoby, dla której dokument jest wymagany: imię, nazwisko i osobisty numer identyfikacyjny lub dokładną datę urodzenia. Oryginał potwierdzenia płatności musi zostać dostarczony przez klienta do biura Departamentu Migracji, w którym zamawiane są usługi.

OBRONA Litwa może wydać 4 proc. PKB na obronność w 2025 r.

„Jeśli projekt budżetu państwa na przyszły rok zostanie zrewidowany, Litwa może przeznaczyć 4 proc. produktu krajowego brutto (PKB) na obronność w 2025 r.” — mówi doradca prezydenta Vaidas Augustinavičius.

„Jeśli przewiduje się dodatkowe prawa do zaciągania pożyczek, myślę, że takie dodatkowe prawa będą już omawiane z przyszłym rządem podczas przygotowywania rewizji projektu przyszłorocznego budżetu” — powiedział Vaidas Augustinavičius we wtorek dla Żinių radijas, zapytany, kiedy Litwa może przeznaczyć 4 proc. PKB na obronność.

Powtórzył również słowa prezydenta Gitanasa Nausėdy z zeszłego tygodnia, że przyszły

litewski rząd może rozważyć zniesienie dyscypliny fiskalnej w celu szybszego utworzenia dywizji wojskowej. „Zdaniem prezydenta, z pewnością możliwe jest zaciągnięcie pierwszej pożyczki na finansowanie obronności, która wynosi ponad 3 proc. PKB, a może wynieść 4 proc.” — powiedział doradca.

Obecnie Litwa wydaje około 2,5 mld euro na obronność, czyli 3,2 proc. swojego PKB.

ENERGETYKA Połączenie północno-zachodniej i wschodniej sieci przesyłowej

Litgrid, litewski operator systemu przesyłowego energii elektrycznej, uruchamia projekt połączenia północno-zachodniej i wschodniej sieci przesyłowej energii elektrycznej i poszukuje firmy, która zapewni usługi planowania przestrzennego i oceny oddziaływania na środowisko, poinformowała spółka we wtorek. Według Litgrid, dodatkowe połączenie zachodniej i wschodniej części krajowego systemu elektroenergetycznego zwiększy bezpieczeństwo energetyczne oraz zapewni niezawodność i stabilną pracę, a także pozwoli systemowi utrzymać niezawodne działanie po synchronizacji z siecią europejską. Ponadto zwiększona przepustowość z systemem łotewskim poprawi integrację rynku energii elektrycznej. „Rozwój sieci północno-zachodniej jest kamieniem węgielnym projektu transformacji energetycznej Litwy (...). Będzie to dodatkowa autostrada energii elektrycznej między zachodnią częścią kraju, gdzie energia odnawialna szybko się rozwija i planowane są morskie farmy wiatrowe, a wschodem, gdzie zużycie energii elektrycznej rośnie najbardziej” — powiedział w oświadczeniu Rokas Masiulis, dyrektor generalny Litgrid.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. ELTA, Ervin Rauluševičius; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

W rej. solecznickim fala oszustw na telefon

Anna Pieszko

W ostatnim tygodniu przez rejon solecznicki przetoczyła się fala oszustw na telefon. Rosyjskojęzyczne osoby dzwoniły na telefon potencjalnych ofiar z informacją, że ktoś bliski ucierpiał w wypadku, potrzebując pieniędzy. Ta metoda niestety okazała się skuteczna w wypadku kilku starszych osób. Oszuści wyłudzi w ten sposób znaczne sumy. Funkcjonariusze zachęcają, aby porozmawiać ze swymi starszymi krewnymi i ostrzec ich o możliwych przypadkach oszustwa. „Wystarczy jeden telefon” — apelują.

— Zadzwoił do mnie mężczyzna mówiący po rosyjsku. Powiedział, że żona miała wypadek, że potrafił ją samochód, że jest w szpitalu w katastrofalnym stanie, że pilnie potrzebuje dużo pieniędzy na leczenie i remont auta. Moją pierwszą reakcją był strach. Powiedziałem, że muszę zadzwonić do dzieci. Mój rozmówca naciskał, żeby do nikogo nie dzwonić. Jednak zadzwoniłem do żony, która, jak się okazało, była w domu — relacjonuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Mirosław N., mieszkaniec Jaszun, od którego przed kilkoma dniami oszuści próbowali wyłudzić 27 tys. euro.

PRZYPADKI OSZUSTW W REJONIE

15 listopada do 84-letniego mieszkańca Solecznik na stacjonarny telefon zadzwoniła nieznajoma kobieta, która przedstawiła się jako jego wnuczka i powiedziała, że rzekomo miała wypadek drogowy. Oszustka wyłudziła 10 045 euro. Funkcjonariusze wszczęli dochodzenie.

16 listopada 71-letnia kobieta mieszkająca w Solecznikach odebrała telefon od nieznajomego mężczyzny, który przedstawił się jako policjant. Drogą oszustwa (rzekomo jej córka brała udział w wypadku drogowym) dzwoniący wyłudził 18 000 euro.

18 listopada 83-letnia kobieta mieszkająca w Jaszunach w rejonie solecznickim odebrała telefon od mężczyzny, który oszukańczo (rzekomo bliscy uczestniczyli w wypadku drogowym) wyłudził 5 500 euro.

Funkcjonariusze przestrzegają, że nie należy spieszyć ze spełnianiem żądań oszustów, tylko natychmiast zgłosić przypadek na 112 **Fot. M. P.**

18 listopada do 87-letniej mieszkanki Białej Waki zadzwonił na stacjonarny telefon mężczyzna, który przekonał, że rzekomo wnuk brał udział w wypadku drogowym i wyłudził 11 000 euro.

19 listopada w ten sam sposób wyłudzone 15 000 euro od 83-letniej mieszkanki Rudnik, która otrzymała telefon, że rzekomo wnuczka ucierpiała w wypadku drogowym.

TOCZĄ SIĘ ŚLEDZTWA

— W Komisariacie Policji rejonu solecznickiego Komendy Głównej Policji Okręgu Wileńskiego zarejestrowano 14 zgłoszeń o oszustwach. W ich sprawie wszczęto sześć postępowań przygotowawczych. Wszystkie przypadki oszustw łączy fakt, że najczęściej dzwoni się na stacjonarny telefon domowy, oszuści mówią po rosyjsku, we wszystkich przypadkach oszuści fałszywie informują, że bliscie osoby (krewni) brały udział w wypadkach drogowych. W tej chwili toczą się śledztwa przedprocesowe, badane są zgłoszenia. Sprawcy przestępstw nie zostali jeszcze zatrzymani — poinformował nasz dziennik Tomasz Brażėnas, starszy specjalista działu komunikacji Komendy Głównej Policji Okręgu Wileńskiego.

Funkcjonariusze policji apelują, by porozmawiać ze swymi rodzicami lub krewnymi i przypomnieć im o możliwych przypadkach oszustwa.

WARTO PAMIĘTAĆ

— Gdy otrzymasz nieoczekiwany telefon od oszustów, przerwij rozmowę! — wskazują funkcjonariusze policji. — Jeżeli otrzymasz powtórne połączenie, nie odbieraj telefonu. Jeśli podniosłeś słuchawkę i zdałeś sobie sprawę, że dzwonią te same osoby, rozłącz się ponownie.

— Jeśli podejrzewasz, że masz do czynienia z oszustem, nie spieszyć się ze spełnieniem jego próśb — natychmiast zgłoś się na policję pod numerem 112.

— Warto pamiętać, że im dłużej się rozmawia z oszustem, tym większy ogarnia niepokój i tym trudniej jest rozpoznać oszustwo.

— Nie należy podejmować natychmiastowych decyzji, nie płacić gotówką i nie przelewać pieniędzy na wskazane konta bankowe nieznanym osobom.

— Funkcjonariusze organów ścigania, pracownicy banków i innych instytucji nie mają prawa i nigdy nie proszą telefonicznie o podanie (dyktowanie) danych osobowych, kart bankowych, generatorów, kodów logowania do bankowości elektronicznej, haseł itp.

— W żadnym wypadku nie przekazywać pieniędzy przez pośredników. ■

To ważne: wysłuchać młodzież bez osądzenia i zbędnej krytyki

Justyna Giedrojć

Psycholog Danuta Bielkiewicz zauważa, że media powinny z wielką ostrożnością pisać o samobójstwach, inaczej biorą na siebie ciężar odpowiedzialności za naśladowców.

— Tu może zadziałać efekt Wertera, czyli inaczej mówiąc mechanizm samobójczego naśladowstwa — wyjaśnia psycholog w rozmowie z naszym dziennikiem.

DOBRE RELACJE POZWALAJĄ NA OTWARTĄ KOMUNIKACJĘ

Zdaniem rozmówcy zni o próbie samobójczej składa się wiele czynników.

— Z zasady nie istnieje tylko jedna przyczyna. Na decyzje samobójcze może mieć wpływ nieprzyjazna sytuacja w szkole, napięte relacje z kolegami czy brak przyjaznych relacji z rodzicami. Niezwykle ważne jest, by rodzice nawiązali bliski kontakt ze swoim dzieckiem tuż po jego narodzeniu. Dobre relacje pozwalają na otwartą komunikację między dzieckiem i rodzicem. Nie wystarczy tylko zapytać dziecka, jak było w szkole, czy co zjadło. Trzeba pamiętać, aby stworzyć dziecku możliwość do wyrażenia swoich uczuć i myśli, zaciekać się tym, co ma do powiedzenia, wysłuchać go uważnie, nie przerywać — kontynuuje rozmówczyni.

ZMIANY W ZACHOWANIU MOGĄ BYĆ SYGNAŁEM

Zaznacza także, że nie należy wobec dzieci stawiać nadmiernych wymagań.

— Dotyczy to zarówno rodziców jak i nauczycieli. Rodzice powinni sobie uświadomić, że obecne pokolenie jest inne, bardziej wrażliwe. Nie należy wymagać od swego dziecka tego, czego wymagano od rodzica w dzieciństwie. Bardzo istotna jest też sytuacja w szkole. Nauczyciele powinni zadbać o przyjazną atmosferę w czasie nauki — podkreśla psycholog.

Ostatnio w Wilnie doszło do kilku nieszczęśliwych wypadków z udziałem nastolatków. Policja nie wyklucza prób samobójczych.

Dodaje, że rodzice powinni stale obserwować swoje dziecko.

— Zmiany w zachowaniu mogą sygnalizować to, że ma jakieś problemy. Warto jest też się zwrócić o pomoc do specjalisty. Wizyta u psychologa powinna być wspólną decyzją dziecka i rodzica — zaznacza Danuta Bielkiewicz.

ANONIMOWE ROZMOWY I LEPSZE STATYSTYKI

Šarūnė Bernotė, pracownica infolinii pomocy psychologicznej dla dzieci Vaikų linija podkreśla, że rozmowa umożliwia dziecku rozładowanie napięcia oraz wyrażanie wewnętrznych przeżyć.

— Zachęcamy dzieci i nastolatków do rozmów telefonicznych z naszymi pracownikami. Dzieci dzwonią i szukamy razem wyjścia z najprzeróżniejszych sytuacji. Ważne, żeby osoba, która dzwoni otwarcie opowiedziała o tym, co ją dręczy i nie daje spokoju. Rozmowy telefoniczne są bezpłatne, anonimowe, a cała informacja jest konfiden-cjonalna. Jednak, jeżeli pracownik

infolinii obawia się, że dziecko czy nastolatek może postąpić nierozsądnie, stosowane są odpowiednie algorytmy. Zawiadamiana jest m.in. policja, odpowiednie instytucje. Są to jednak skrajne przypadki — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Šarūnė Bernotė.

Zaznacza też, że liczba samobójstw wśród dzieci i nastolatków systematycznie się zmniejsza.

— W ciągu dziesięciu lat liczba ta zmniejszyła się dwukrotnie. W ub. r. z ponad 400 przypadków samobójczych sześć dotyczyło osób poniżej 19. roku życia. Oczywiście każdy przypadek to ogromna tragedia, ale cieszy fakt, że statystyki z roku na rok są coraz bardziej optymistyczne — zauważa pracownica infolinii.

Infolinia dla dzieci Vaikų linija czynna jest codziennie od godz. 11 do 23. Tel. 116 111

Infolinia dla młodzieży Jauni-mo linija czynna jest całodobowo. Tel. 0 800 28888

TVP
WILNO

Liczba samobójstw wśród dzieci i nastolatków systematycznie się zmniejsza Fot. Marian Paluszkiewicz

„Budować świat z uśmiechem na twarzy”: dwa jubileusze w Gimnazjum im. św. U. Ledóchowskiej

15 listopada w Gimnazjum im. św. Urszuli Ledóchowskiej miały miejsce dwa niezwykle ważne jubileusze — 105-lecie edukacji w Czarnym Borze oraz 100-lecie przybycia sióstr urszulanek do naszej miejscowości. Ten dzień był wyjątkową okazją do wspólnej refleksji nad wartościami, które od zawsze były fundamentem naszej placówki.

Dzięki posłudze sióstr urszulanek, ich oddaniu oraz niezłomnej misji, szkoła stała się miejscem nie tylko nauki, lecz także wychowania w duchu chrześcijańskich idei, otwartości i wzajemnego szacunku. Społeczność gimnazjum oraz licznie przybyli goście zebrali się, aby uczcić ten wyjątkowy dorobek, który od pokoleń wzbogaca naszą społeczność i wpływa na kształtowanie postaw młodych ludzi.

WYJĄTKOWI GOŚCIE

Uroczystość zaszczyliło liczne grono wyjątkowych gości, wśród których był ks. Arcybiskup metropolita częstochowski Wacław Depo oraz duchowni z Polski i Litwy, posłowie na sejm, w tym Włodzimierz Tomaszewski — poseł na Sejm RP X kadencji oraz Barbara Ostasiewicz — dyrektor Biura Poselskiego RP; Rita Tamašunienė, posłanka na Sejm RL, także Jolanta Wiśnioch,

konsul RP na Litwie. Z różnych zakątków Polski przybyli do nas siostry urszulanki, w tym przełożona generalna Zgromadzenia Sióstr Urszulanek SJK, m. Beata Mazur z Warszawy oraz wierna wieloletnia przyjaciółka naszej placówki s. urszulanka Aleksandra Topola.

Obecni byli przedstawiciele władzy samorządowej, oświatowej oraz lokalnej rejonu wileńskiego, Edyta Tamošiūnaitė, wicemer rejonu wileńskiego, Władysław Kondratowicz, dyrektor administracji rejonu wileńskiego, Waldemar Urban, radny rejonu wileńskiego, Nijolia Ragucka starsza specjalistka wydziału oświaty rejonu wileńskiego, także przedstawiciele stowarzyszeń, fundacji, centrów, placówek oświatowych i firm z Polski, dyrektorzy sąsiednich placówek oświatowych, byli dyrektorzy, nauczyciele seniorzy, uczniowie, rodzice, nauczyciele, absolwenci szkoły, polskojęzyczne media.

POCZĄTEK NA CMENTARZU

Na początku obchodów społeczność gimnazjum oraz przybyli goście, zebrali się na cmentarzu sióstr urszulanek, by oddać hołd zmarłym. Znicze, które zapalili w intencji pamięci i wdzięczności, symbolizowały nie tylko pamięć o przeszłości, ale również trwale więzi, jakie łączą ich ze wspólnotą sióstr. Złożone wieńce miały również charakter symboliczny, wskazując na znaczenie dziedzictwa religijnego i edukacyjnego sióstr w życiu lokalnej społeczności.

Po ceremonii na cmentarzu uczestnicy udali się do kościoła im. bł. ks. Michała Sopoćki w Czarnym Borze, gdzie odbyła się uroczysta Msza święta. Liturgię celebrowali wybitni goście: ks. arcybiskup metropolita częstochowski Wacław Depo oraz ks. arcybiskup metropolita wileński Gintaras Linas Grušas, którzy swoją obecnością uświetnili to wydarzenie.

9.>>

■ Społeczność gimnazjum oraz licznie przybyli goście zebrali się, aby uczcić wyjątkowy dorobek sióstr urszulanek

8.>>

Podczas Mszy św. zostały poświęcone obrazy św. Urszuli Ledóchowskiej oraz bł. ks. Michała Sopoćki, autorstwa malarza Pauliusa Juški. Te dzieła sztuki, będące wynikiem głębokiej refleksji artysty nad duchowością i misją siostr urszulanek, stały się nie tylko wizualnym wyrazem czci, ale także duchowym wzbogaceniem dla obecnych w kościele. Uczestnicy Mszy św. modlili się, dziękując za życie i działalność tych niezwykłych postaci, które wpisały się w historię regionu oraz duchowej i edukacyjnej pracy na rzecz młodzieży.

Po Mszy św. goście przybyli do gimnazjum, gdzie zostali przywitani polonezem, tradycyjnym tańcem, który łączy pokolenia.

Po przywitaniu distinguished gości dyrektor gimnazjum Ligia Korzeniewska, przedstawiła multimedialną prezentację o historii powstania i działalności szkoły na przestrzeni 105 lat. W tym dniu gimnazjum otrzymało list gratulacyjny od Pierwszej Damy RP, Agaty Konrhauser-Dudy, który został odczytany podczas jubileuszowej uroczystości. Z czego jesteśmy bardzo dumni.

REFLEKSJA I POZUCIE WSPÓLNOTY

Część artystyczna pt. „Budować świat z uśmiechem na twarzy” rozpoczęła się spektaklem o pracy i misji siostr w Czarnym Borze, o pierwszych krokach, które były pełne wyzwań, ale również pełne entuzjazmu i nadziei na rozwój duchowy i edukacyjny dzieci i młodzieży.

Występ rozpoczął się od wykonania najbardziej znanych pieśni wileńskich i litewskich, które zabrzmiały w wykonaniu szkolnego zespołu „Boróweczka”. Ciepłe, ale pełne zadumy interpretacje wprowadziły publiczność w nastrój refleksji nad kolorytem ziemi polskiej i litewskiej. Koncert był nie tylko wystąpieniem artystów, ale także prawdziwym świętem wspólnego śpiewania. Publiczność razem z zespołem nuciła melodyjną piosenkę „Walc wileński” oraz została zaproszona do zbiorowego wykonania utworu „Bo nasze

Część artystyczna pt. „Budować świat z uśmiechem na twarzy” rozpoczęła się spektaklem o pracy i misji siostr w Czarnym Borze

gimnazjum to jedna rodzina”, co spotkało się z ogromnym entuzjazmem. Wspólne śpiewanie nie tylko zbliżyło uczestników spotkania, ale także pozwoliło poczuć się częścią żywej tradycji, której znaczenie wciąż jest aktualne. Elementy muzyczne koncertu były przeplatane ludowymi tańcami m.in. poleczką, kujawiakiem czy energicznym tańcem śląskim. Wydarzenie to okazało się być doskonałą okazją do refleksji nad miejscem tradycji w naszym życiu.

Na zakończenie imprezy dyrektor gimnazjum podziękowała za przybycie i za wspólne świętowanie tego pięknego jubileuszu, który jest świadectwem tradycji, wiedzy oraz wartości, jakie przekazywano kolejnym pokoleniom uczniów

oraz życzyła wszystkim wielu niezapomnianych chwil spędzonych w tym historycznym miejscu. Społeczność gimnazjum serdecznie dziękuje współorganizatorom święta ks. Andrzejowi Szuszkiewiczowi, rektorowi kościoła pw. bł. Michała Sopoćko w Czarnym Borze oraz Tadeuszowi Aszkielańcowi, staroście gminy Czarny Bór.

Jubileusz 100-lecia przybycia siostr urszulanek do Czarnego Boru to wyjątkowy moment, który przypomina o sile ich misji, o pracy na rzecz lokalnej społeczności i o długotrwałym wpływie, jaki ich obecność wywarła na regionie. ■

Tekst: Ewa Kupcewicz,

Renata Joćienė

Fot: Jolanta Liachovičienė

Koncert był nie tylko wystąpieniem artystów, ale także prawdziwym świętem wspólnego śpiewania

Więszym będzie drożej, mniejszym – taniej: od stycznia zmiany cen gazu dla odbiorców

Honorata Adamowicz

Gaz ziemny od stycznia stanie się droższy o 17–18 proc. dla odbiorców domowych, którzy zużywają go więcej, podczas gdy będzie tańszy o prawie 6 proc. dla mieszkańców, którzy spalają go najmniej, lecz ci drudzy zapłacą wyższą część stałą.

— Cena za gaz składa się z dwóch części. Ze stałej opłaty miesięcznej, która jest niezależna od ilości zużytego gazu. Oraz z opłaty zmiennej, która jest zależna od ilości zużytych metrów sześciennych gazu — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Antanas Budraitis, analityk danych Litewskiej Agencji Energetycznej.

GRUPY KONSUMENTÓW

Nowe taryfy dla konsumentów zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2025 r. Odbiorcy o najniższym zużyciu gazu, którzy należą do pierwszej grupy (zużywający do 300 m sześć. rocznie) zapłacą wyższą opłatę abonamentową w wysokości 99 centów miesięcznie (obecnie 56 centów), ale o 5,7 proc. niższą taryfę zmienną w wysokości 99 centów za m sześć. (1,05 euro). Jedna czwarta kosztów infrastruktury dystrybucyjnej dla tej grupy klientów ma zostać przeniesiona ze zmiennej do stałej części ceny. Procedura ma zostać zmieniona po tym, jak wyjaśniono, że ok. 45 tys. odbiorców z pierwszej grupy w ogóle nie zużywa gazu, choć są podłączeni do sieci dystrybucyjnej, a kolejne 50 tys. zużywa tylko do 10 m sześć. gazu rocznie.

Konsumenty z grupy II (zużywający od 300 do 20 000 m sześć. gazu rocznie) zapłacą więcej. Miesięczna opłata abonamentowa pozostaje na niezmiennym poziomie 3,99 euro. Zmienna taryfa wzrasta o 10 centów do 69 euro za m sześć. (obecnie 59 euro).

Konsumenty z grupy III (ponad 20 000 m sześć. gazu rocznie) zapłacą więcej. Miesięczna opłata abonamentowa pozostaje na niezmiennym poziomie 3,99 euro. Taryfa

Konsumenty gazu ziemnego, którzy wykorzystują gaz ziemny do ogrzewania domów, mogą zaoszczędzić dzięki oszczędzaniu energii Fot. ELTA, Dainius Labutis

zmienna wzrasta o 10 centów do 65 euro za m sześć. (obecnie 55 euro).

OD CZEGO ZALEŻY CENA

— Cena taryfowa za metr sześcienny gazu ziemnego zależy od: prognozowanej ceny zakupu gazu ziemnego, różnicy między prognozowaną a rzeczywistą ceną gazu ziemnego, kosztu dostawy do odbiorcy (przesył i dystrybucja gazociągami), środków niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa i niezawodności, części kosztów dostawy, podatku VAT. A około 70 proc. ostatecznej ceny taryfowej dla konsumentów zależy od cen gazu na rynkach światowych. Obecnie międzynarodowy rynek gazu ziemnego charakteryzuje się stabilnością cen — podkreśla Antanas Budraitis.

Na przykład, gdy porównamy to, jak w ostatnich latach kształtowała się cena w październiku, to zauważymy, że w tym roku gaz ziemny był najtańszy od października 2020 r. Ale pod koniec października w holenderskim punkcie handlowym TTF gaz zdrożał i średnia cena wynosiła 39,5 euro/MWh, co stanowi wzrost o 6,4 proc. w porównaniu z ceną wrześniową — 37,1 euro/MWh.

— Chociaż gaz jest obecnie nieco droższy, a cena przekroczyła próg

40 euro/MWh, wzrost cen nie jest tak gwałtowny, jak w 2021 lub 2023 r. Przewiduje się, że podczas nadchodzącej zimy 2024/2025 może on kosztować około 40–50 euro/MWh. Jesienią ub. roku przed nadchodzącą zimą prognozowano jego ceny na poziomie 50–55 euro/MWh, ale w rzeczywistości ceny osiągnęły niższy poziom — około 31 euro/MWh — przypomina Budraitis.

Konsumenty, którzy wykorzystują gaz ziemny do ogrzewania domów, mogą zaoszczędzić dzięki oszczędzaniu energii. Litewska Agencja Energii opracowała wytyczne, które zawierają wskazówki, jak skutecznie to robić. Działania mające na celu oszczędzanie energii są podzielone na wskazówki, od najłatwiejszych do wdrożenia po bardziej złożone i wymagające inwestycji. Więcej informacji na ten temat można uzyskać na stronie internetowej <https://www.ena.lt/energijos-taupymo-gaires/>.

Najbardziej realistycznym i opłacalnym sposobem na obniżenie rachunków za gaz w przyszłości jest przejście na odnawialne źródła energii (elektrownie słoneczne, pompy ciepła, biopaliwa). ■

Kandydaci do tytułu

Polak Roku 2024

Renata Brasel

Kierowniczka artystyczna
Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni
i Tańca „Wilia”

Robert Duchniewicz

Prawnik, polityk i samorządowiec,
wiceprzewodniczący LSDP,
od 2023 r. mer
rejonu wileńskiego

Renata Dunajewska

Dziennikarka polskiej
redakcji radiowej litewskiego
nadawcy publicznego LRT

Janina Gieczewska

Wieloletnia redaktorka podręczników,
wieloletnia społeczniczka w ZPL
i innych organizacjach, w latach 2001–
2019 przewodnicząca Polskiej Sekcji
Wileńskiej Wspólnoty Więźniów
Politycznych i Zesłańców

ks. Henryk Naumowicz

proboszcz parafii
w Szumsku

Konstanty Radziwiłł

Były ambasador Rzeczypospolitej
Polskiej na Litwie

Marzena Suchocka

Choreograf Polskiego Zespołu
Artystycznego Pieśni i Tańca
„Wilia”

Waldemar Szełkowski

Nauczyciel historii w Gimnazjum im.
Józefa Ignacego Kraszewskiego
w Wilnie

Helena Szymanel

Emerytowana pracowniczka
Litewskiego Centralnego
Archiwum Państwowego
w Wilnie

Dariusz Żybort

Lekarz, prezes Społecznego Komitetu
Opieki nad Starą Rossą, inicjator
corocznych kwest
„Pomnikom Rossy”

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2024”

Zgłaszany kandydat:.....

Imię, nazwisko:.....

Adres:.....

Telefon zgłaszającego:.....

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbinių g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2024”. Kuponów można również wrzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Dane kontaktowe są opcjonalne – w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących.

„Regiony wymagają więcej uwagi”. Czy Litwa potrzebuje Ministerstwa Regionów?

Antoni Radczenko

Wiceprzewodniczący socjaldemokratów Robert Duchniewicz informuje, że decyzja w tej kwestii nie została podjęta, ale na pewno regiony potrzebują więcej uwagi.

Prezydent Gitanas Nausėda, we wrześniu na Forum Regionów, oświadczył, że warto powołać Ministerstwo Regionów. „Podstawowym celem ministerstwa byłoby kształtowanie polityki regionalnej, zwiększanie samodzielności rad regionalnych oraz samorządów. I, co jest najważniejsze, koordynacja tych procesów pomiędzy różnymi resortami na poziomie krajowym. Ministerstwo Regionów mogłoby przejąć nie tylko gestie należące do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, ale również od innych resortów. Poza tym mogłoby lepiej realizować cele polityki regionalnej oraz oczekiwania lokalnych mieszkańców” — oświadczył prezydent, którego zdaniem nowe ministerstwo mogłoby również przyczynić do ściągania inwestycji do poszczególnych regionów, a nie tylko apelować w tej sprawie do biznesu.

REAKCJA BYŁEJ KOALICJI: WYKORZYSTAĆ ISTNIEJĄCE NARZĘDZIA

Ówczesna koalicja rządząca zachowawczo zareagowała na pomysł prezydenta. Przewodnicząca Sejmu Viktorija Čmilytė-Nielsen nie odrzuciła dyskusji w tej kwestii. „Realizować politykę regionalną, wzmacniać samorządy, moim zdaniem, można również bez powołania nowego ministerstwa, tylko wykorzystując mnóstwo narzędzi, które już istnieją” — podzieliła się we wrześniu polityk.

Premier miała podobne refleksje. „Powiedziałabym, że być może nie tyle Ministerstwo Regionów, co Ministerstwo Publicznego Zarządzania. Sądzę, że właśnie taki resort mógłby być odpowiedzialny nie tylko za sprawy samorządowe lub regionalne, ale

Ośrodek prezydencki apeluje o powołanie nowego resortu odpowiedzialnego za kształtowanie polityki regionalnej.

„Będziemy mieli partyjną dyskusję, czy jest zapotrzebowanie na nowe ministerstwo — mówi Robert Duchniewicz

również za publiczne zarządzanie, za służbę publiczną. Nie ma niczego, o czym nie można byłoby dyskutować. Oczywiście ta kwestia podlega dyskusji” — tłumaczyła dziennikarce Ingrida Šimonytė.

„LITWA POWINNA ZMNIEJSZAĆ RÓŻNICE MIĘDZY REGIONAMI”

Po wyborach sejmowych i ukształtowaniu się nowej koalicji rządzącej ośrodek prezydencki ponownie zaapelował o powołanie resortu odpowiedzialnego za politykę regionalną. „Potrzeba Ministerstwa Regionów nie znikła. Litwa powinna zmniejszać różnice między regionami, ponieważ będziemy mieli do rozdysponowania nowe fundusze UE. Widzimy, że tam, gdzie jest słaba koordynacja w sprawie polityki regionalnej, to tam mamy do czynienia z realizacją programów skierowanych na rozwój regionalnej gospodarki. Dlatego potrzeba

Ministerstwa Regionów istnieje” — oświadczył w rozmowie „Žinių radijas” doradca prezydenta Vaidas Augustinavičius.

Doradca podkreślił również, że warto zastanowić się nad istnieniem Ministerstwa Energetyki, które w przypadku skandalu z „Teltoniką” nie zdało egzaminu.

DYSKUSJA JEST KONIECZNA

Wiceprzewodniczący socjaldemokratów oraz mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, powiedział w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, że ten pomysł jest brany pod uwagę, ale ostatecznej decyzji brak.

— Z pewnością będziemy o tym dyskutowali. W jednym jesteśmy pewni, że te funkcje regionalne trzeba wzmocnić.

Faktem jest też to, że trzeba poświęcać więcej uwagi polityce regionalnej.

12.>>

Obecnie funkcjonujący Departament rozwoju regionalnego przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych nie wywiązuje się ze swych zobowiązań, ponieważ brakuje mu zasobów ludzkich i finansowych. Ewidentnie widać, że MSW traktuje bardziej priorytetowo inne segmenty działalności. Na pewno trzeba zmienić tę sytuację. Będziemy mieli odpowiednią dyskusję w partii, gdzie zdecydujemy, czy efektywniej będzie wzmacniać struktury wewnątrz MSW, czy jednak powołać nową jednostkę ministerialną — podkreśla polityk.

Nawet jeśli w koalicji uda się porozumieć w kwestii powołania nowego ministerstwa, to nowy resort nie zostanie powołany z dnia na dzień.

— Jeśli uda się znaleźć wspólny mianownik z partnerami koalicyjnymi, to wówczas taki zapis może pojawić się w programie nowego rządu. Jeśli nie uda się, to sądzę, do wiosny będziemy dyskutowali nad tą kwestią i później podejmiemy odpowiednią decyzję — oświadcza Robert Duchniewicz.

CO MÓWIĄ BADANIA?

We wrześniu, jeszcze przed Forum Regionów, spółka Vilmorus, przeprowadziła badania opinii publicznej. Podczas sondażu zapytano mieszkańców: czy Litwa potrzebuje nowego Ministerstwa Regionów? „Tak” — odpowiedziało 7,8 proc. respondentów. 13,2 proc. ankietowanych odpowiedziało „tak”, ale przy likwidacji jednego z istniejących resortów. Na „nie” było 51,3 proc. pytanym. Natomiast 27,7 proc. odpowiedziało, że nie ma wyrobionego zdania w tej sprawie. Najbardziej zainteresowane w powołaniu nowego resortu są osoby w wieku od 30 do 39 lat mające wyższe wykształcenie lub są bezrobotne. Przeciwnikami nowej jednostki są ludzie w wieku podeszłym, mieszkańcy wsi oraz zarabiające do 700 euro. Mieszkańcy dużych miast raczej nie mieli wyrobionego zdania.

DUŻA ROZPIĘTOŚĆ POMIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI REGIONAMI

Swedbank, w czerwcu br, podał informację, że rozpiętość pomię-

dzy poszczególnymi regionami jest naprawdę olbrzymia. Regiony skupione obok trzech największych miast Wilna, Kowna oraz Kłajpedy wytwarzają trzy czwarte PKB, z których na region wileński przypada 43 proc. Ekonomistka Swedbanku Greta Ilektytė uważa, że regionom nie wystarczy tylko i wyłącznie odnawianie ulic i parków. Jest zapotrzebowanie na stworzenie odpowiedniej infrastruktury, która przyciągnęłaby większą liczbę osób odwiedzających mniejsze miejscowości kraju.

„Aktualną staje się kwestia dotycząca wzmocnienia tożsamości poszczególnych miast. Dążąc do przyciągnięcia nowych mieszkańców i inwestycji nie można polegać tylko na władzach centralnych i finansach UE. Bardzo ważny jest entuzjazm oraz inicjatywa rad samorządowych, lokalnego biznesu i społeczeństwa” — napisała ekspertka.

Fot. Marian Paluszkievicz

TVP
WILNO

Dążąc do przyciągnięcia nowych mieszkańców i inwestycji nie można polegać tylko na władzach centralnych i finansach UE. Bardzo ważny jest entuzjazm oraz inicjatywa rad samorządowych, lokalnego biznesu i społeczeństwa — oceniają eksperci

Po krytyce sprawdzianów czwartoklasistów, NŠA obiecuje zwiększenie czasu na test

Anna Pieszko

W bieżącym roku szkolnym do szkół wchodzi nowość — sprawdziany wiedzy z matematyki i języka ojczystego dla czwartoklasistów, do których dotychczas szkoły podchodziły na własne życzenie, stają się obowiązkowe. Wprowadzając te zmiany, władze oświatowe nie uwzględniły tego, że uczniowie rozpoczęli naukę według odnowionych planów nauczania dopiero w ubiegłym roku szkolnym i nie mieli oni narzędzi do właściwego przygotowania się do ogólnokrajowego sprawdzianu.

JAK NIEMOŻLIWE UCZYNIĆ MOŻLIWYM?

Z kolei czwartoklasiści szkół mniejszości narodowych będą musieli dodatkowo przystąpić do obowiązkowego sprawdzianu z języka litewskiego. Choć program nauczania języka litewskiego w szkołach mniejszości narodowych i w szkołach z litewskim językiem nauczania jest identyczny, ujednolicony, to jednak poziom językowy uczniów ze szkół mniejszości narodowych jest najczęściej znacznie niższy niż u ich kolegów ze szkół z litewskim językiem nauczania. Wynika to z gorszej pozycji startowej — uczeń klasy pierwszej, przychodzący do polskiej szkoły, ma najczęściej niewielki zasób słów w języku państwowym, którego dopiero zaczyna się uczyć. Ponadto w klasach początkowych 1–4 ma mniej godzin na naukę języka litewskiego niż jego kolega z klasy z litewskim językiem nauczania. W szkołach z polskim językiem nauczania na naukę języka litewskiego przeznaczają się pięć godzin lekcyjnych tygodniowo, zaś w szkołach litewskich — nawet osiem, pomijając już ten fakt, że w rodzinach litew-

Po tym, gdy na sprawdziany czwartoklasistów posypały się słowa krytyki, Narodowa Agencja Edukacji (lit. NŠA) zapewniła, że zostanie wydłużony czas przeznaczony na składanie testów.

Miejmy nadzieję, że te wszystkie niepotrzebne stresujące sprawdziany pójdą do kosza — spodziewa się Krystyna Dzierżyńska

skojęzycznych dzieci słyszą ten język od urodzenia, jest to dla nich język ojczysty. Dlatego złożenie ujednoliconego sprawdzianu na takim samym poziomie dla ucznia ze szkoły mniejszości narodowych jest niemożliwością.

Krystyna Dzierżyńska, prezeska Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, ocenia, że ostatnie oświatowe decyzje mają niewiele wspólnego ze zdrowym rozsądkiem, zwłaszcza że są podejmowane w pośpiechu, bez właściwego przygotowania i bez okresu przejściowego.

— Nieustannie mówimy o problemach związanych z nauczaniem języka litewskiego. Ostatnio ten temat był poruszany również podczas 27. konferencji oświatowej „Polskie dziecko w polskiej szkole” zorganizowanej 15 listopada przez Wileński Rejonowy Oddział Związku Polaków na Litwie. Uważamy, że to, co nastąpiło bez przygotowania, nagle, z zaskoczenia, bo nawet nauczyciele nie zo-

stali przygotowani do tych zmian — jest nie do przyjęcia. Żeby przeprowadzić coś takiego, musi być okres przygotowawczy. Tymczasem nagle się okazuje, że sprawdzian dla czwartoklasistów stał się obowiązkowy. Sprawdzian ten został zaplanowany już na drugą połowę stycznia, a tymczasem NŠA dopiero na początku listopada zorganizowało zdalne konsultacje dla nauczycieli z wyjaśnieniami, jak to ma wyglądać — wskazuje Krystyna Dzierżyńska w rozmowie z naszym dziennikiem.

15 MINUT WIĘCEJ NA TEST

Gdy w przestrzeni publicznej posypały się słowa krytyki, zarówno w odniesieniu do samych sprawdzianów, jak i czasu ich trwania, zareagowała Narodowa Agencja Edukacji (NŠA). Jej dyrektor, Simonas Šabanovas poinformował, że czas trwania sprawdzianu wydłuży się z 45 do 60 minut.

14.>>

Krystyna Dzierżyńska zwraca uwagę, że o wprowadzanych zmianach oświatowych mówi się, że „chcemy lepiej”, a w rzeczywistości wychodzi znacznie gorzej niż to się mogło wydawać.

— Mówi się, że musimy dbać o dobro dziecka, ale jak widać, o dobro dziecka absolutnie nikt nie zadbał. Ministerstwo tak nagle, tradycyjnie arbitralnie, zdecydowało, że spróbujemy te sprawdziany przeprowadzić. Ale co to znaczy spróbujemy? Żeby cokolwiek wypróbować, trzeba mieć jakieś podstawy ku temu. Tutaj faktycznie podstaw nie było, decyzja była niespodziewana i nieprzemyślana — ocenia nasza rozmówczyni.

— Zawsze zwracamy uwagę i prosimy o to, by zostały przygotowane odpowiednie narzędzia do nauczania języka litewskiego. Szczególnie w obecnym okresie, gdy drastycznie brakuje nauczycieli w szkołach całej Litwy, decyzje oświatowe doprowadza się do granic absurdu — dodaje.

Jak poinformował w niedzielę program telewizyjny LRT Panorama, część społeczności edukacyjnej krytykuje zmiany. Sprawdziany w klasach początkowych stanowią dla uczniów niepotrzebny stres, a zadania postawione w ramach zaktualizowanego programu nie zostały zweryfikowane. Ministerstwo edukacji uspokaja — czwartoklasiści nie muszą zdać sprawdzianu, wystarczy wziąć w nim udział.

We wcześniejszych latach szkoły same mogły zdecydować, czy czwartoklasiści wezmą udział w ogólnokrajowych sprawdzianach wiedzy, więc niektóre placówki edukacyjne nie chcą wprowadzanych zmian.

„WYNIK NIE RZUTUJE NA PRZENIESIENIE DO KLASY PIĄTEJ”

Na falę dyskusji w mediach społecznościowych już w poniedziałek zareagował również dyrektor NŠA.

„W odpowiedzi na publiczne opinie, pragnę wyjaśnić, że ogólnokrajowe sprawdziany wiedzy dla czwartoklasistów odbywały się również do tej pory, uczestniczyło w nich około 92 proc. czwartoklasistów. Po wysłuchaniu opinii nauczycieli wydłużyliśmy czas trwania

Bez względu na wynik ogólnokrajowych sprawdzianów przeprowadzanych w klasie czwartej dzieci otrzymają promocję do klasy piątej

sprawdzianów do 60 minut. Pragnę Państwa uspokoić, że zadania NMPP (pol. Ogólnokrajowy sprawdzian osiągnięć uczniów) tworzone są przez ekspertów, którzy doskonale zdają sobie sprawę z tego, jak przebiega proces edukacyjny w szkołach, jak dobrze realizowany jest zaktualizowany program nauczania. Wynik NMPP nie jest zapisywany w żadnym dokumencie regulującym osiągnięcia ucznia i nie rzutuje na przeniesienie do klasy piątej. Wynik NMPP ucznia dociera do szkół w formie szczegółowych raportów, więc takie informacje mogą być przydatne do planowania i dostosowywania reszty procesu edukacyjnego w czwartej klasie” — wyjaśnił Šabanovas.

Później doprecyzował, że od 1 lutego planowane jest jednak odnotowanie wyników NMPP w dokumencie ukończenia szkoły początkowej. Bez względu na wynik sprawdzianów dzieci otrzymają promocję do klasy piątej.

Dla czwartoklasistów w szkołach z litewskim językiem nauczania przeprowadzane są dwa sprawdziany: język i literatura litewska (czytanie) oraz matematyka. W szkołach mniejszości narodowych uczniowie klas czwartych składają trzy sprawdziany: z języka ojczystego, matematyki, a od tego roku szkolnego również sprawdzian z języka litewskiego.

NŠA podkreśla, że od 2012 r. corocznie odbywają się ogólnokrajowe testy osiągnięć uczniów, a ich

celem jest przekazanie informacji zwrotnej na temat wiedzy i umiejętności każdego ucznia uczniom, ich rodzicom i nauczycielom.

Część środowiska edukacyjnego oczekuje, że sprawdziany w klasie czwartej zostaną odroczone do 2027 r., kiedy to będą mogli je zdać czwartoklasiści, którzy uczą się w ramach zaktualizowanego programu od pierwszej klasy.

— Miejmy nadzieję, że po tym, jak się sformuje nowy rząd, który zapowiadał, że robi przegląd tych niepotrzebnych i nietrafionych decyzji, że te obietnice zostaną spełnione i że po prostu te wszystkie niepotrzebne stresujące sprawdziany pójdą do kosza — spodziewa się Krystyna Dzierżyńska. ■

Na podst. inf.wł., lrt.lt
Fot. Marian Paluszkiwicz

Krystyna Dzierżyńska, prezeska Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, ocenia, że ostatnie oświatowe decyzje mają niewiele wspólnego ze zdrowym rozsądkiem, zwłaszcza że są podejmowane w pośpiechu, bez właściwego przygotowania i bez okresu przejściowego.

Ponad 4 tysiące osób zostanie powołanych do wojska

Do odbycia obowiązkowej zasadniczej służby wojskowej w 2025 r. powołą się więcej osób niż w roku bieżącym.

„Większa liczba poborowych jest związana z uchwaloną w tym roku przez Sejm reformą poborową” — mówi minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas. Zgodnie z rozporządzeniem podpisanym przez ministra w przyszłym roku zamierza się powołać 4 075 osób, z czego 3 865 będą stanowić poborowi, 210 osób zostanie powołanych do udziału w szkoleniach młodszych przywódców oficerskich. Planuje się także powołać na szkolenia o 390 więcej wojskowych rezerwy oraz szacuje się, że służbę w 2025 r. podejmie o 100 ochotników więcej niż w rb.

Resort ochrony kraju informuje, że w tym roku do pełnienia obowiązkowej zasadniczej służby wojskowej powołano 3 845 osób.

REFORMA WDRAŻANA ETAPOWO

W czerwcu Sejm przyjął nowelizację ustawy o poborze wojskowym, zakładającą między innymi, że na listę poborowych będą wpisywani 17-latkowie.

Ustawa przewiduje pobór młodych osób z grupy wiekowej 18–22 lata do wojska bezpośrednio po ukończeniu szkoły. Obecnie do wojska rekrutowani są mężczyźni w wieku 18–23 lata. Zgodnie z nową reformą decyzja o tym, czy młode osoby nadają się do służby wojskowej, będzie podejmowana, gdy skończą one 17 lat. Od 1 stycznia 2025 r. młodzi ludzie, którzy ukończyli 17. rok życia, będą zobowiązani w ciągu miesiąca zgłosić się do Służby poboru i rekrutacji Wojska Litewskiego. Zostaną tu przeprowadzone wstępne badania stanu zdrowia pod względem przydatności do służby wojskowej. Jeśli wyniki będą dobre, po ukończeniu 18. roku życia rozpoczną służbę. Ponadto zmiany mają zapewnić możliwość odbywania służby wojskowej w określonej formie tym, którzy chcą

służyć, ale nie pozwala im na to stan zdrowia. Osoby, które chciałyby dobrowolnie odbyć służbę, mogłyby to zrobić w wieku od 18 do 39 lat.

Studenci uczelni wyższych będą mogli odbyć służbę uczestnicząc w szkoleniach młodszych przywódców oficerskich lub w szeregach sił ochotniczych ochrony kraju. W ten sposób studenci będą mogli pogodzić służbę ze studiami. Będą mogli oni również przerwać studia i odbyć służbę w jednostce wojskowej.

Uchwalona reforma jest wdrażana etapowo — od lipca br. do 1 stycznia 2026 r.

ŚWIADCZENIA DLA OCHOTNIKÓW

„W 2026 r. na listę poborowych zostaną wpisani wszyscy młodzi ludzie, którzy ukończą szkołę oraz mają ukończone lub w danym roku kalendarzowym ukończą 18 lat. Takie zmiany mają na celu wzmocnienie litewskiej armii, systematyczne zwiększanie liczby poborowych, dynamiczne zasilanie aktywnej rezerwy w wojsku. Jest to też krok do powszechnego poboru” — zapowiada płk. por. Deimantas Čyžius, szef działu polityki personalnej Ministerstwa Ochrony Kraju.

Zdaniem Čyžiusa, jednym z celów znowelizowanej reformy jest też dą-

żenie do tego, by młodzi ludzie w wieku 18 lat, którzy znaleźli się na listach poborowych, nie czekali aż zostaną powołani do wojska, tylko zdecydowali na dobrowolne pełnienie zasadniczej służby wojskowej.

Wówczas poborowi będą mogli z pracownikami służby poboru ustalić odpowiadające im terminy oraz miejsce pełnienia służby — konkretną jednostkę wojskową. Osobom, które postanowią dobrowolnie pełnić służbę wojskową, będą płacone większe świadczenia pieniężne. Po odbyciu służby, podczas rekrutacji na studia wyższe będą mieli dodatkowo 0,5 pkt.

„Zasadnicza służba wojskowa po ukończeniu szkoły jest idealnym rozwiązaniem dla młodych ludzi. Jest to dobry start w samodzielne dorosłe życie. Ochotniczo przystępując do pełnienia służby wojskowej młodzi ludzie szybciej ją skończą i będą mogli realizować swoje życiowe cele” — zaznacza płk. por. Deimantas Čyžius.

Obecnie trwa zainicjowana przez resort ochrony kraju kampania edukacyjna „Neeiliniai” (Nie szeregowi), której głównym założeniem jest zachęcanie młodzieży do służby w wojsku.

Opr. J. G. na podst. kam.lt

■ Litwa przywróciła obowiązkową służbę zasadniczą w 2015 r. Fot. M. P.

Zachorowalność na gripę rośnie. Jak się chronić przed chorobą?

Sezon grypowy 2024–2025 rozpoczął się na Litwie w 40. tygodniu roku (od 30 września do 6 października) i zakończy się w 20. tygodniu następnego roku (18 maja 2025 r.).

Honorata Adamowicz

Zachorowalność na gripę, ostre infekcje górnych dróg oddechowych i chorobę COVID-19 na Litwie wyniosła 1 084,4 przypadków na 100 000 mieszkańców w dniach 11–17 listopada (46. tydzień), w porównaniu do 1 043,8 przypadków na 100 000 mieszkańców tydzień wcześniej.

„Zwykle wzrost zachorowalności na ostre infekcje górnych dróg oddechowych spowodowany gripą, COVID-19 i innymi wirusami rozpoczyna się jesienią każdego roku i ten rok nie jest wyjątkiem. Grypa to ostra infekcja dróg oddechowych wywołana przez wirusy i charakteryzująca się gorączką, suchym kaszlem, bólem gardła, bólem głowy i mięśni, zmęczeniem i osłabieniem” — poinformowano „Kurier Wileński” w Narodowym Centrum Zdrowia Publicznego.

RYZYKO POWIKŁAŃ CHOROBY

Na Litwie sezon grypowy rozpoczyna się zwykle w październiku (40. tydzień roku kalendarzowego) i trwa do maja (20. tydzień następnego roku). Według danych Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego, w tym roku zachorowalność na gripę utrzymuje się na podobnym poziomie jak w poprzednim sezonie. W 46. tygodniu roku (11–17 listopada) ogólna zapadalność na gripę, ostre infekcje górnych dróg oddechowych i chorobę COVID-19 wyniosła 1 084,4 przypadków na 100 000 mieszkańców. W 46. tygodniu 2023 r. ogólny wskaźnik zachorowalności wynosił 1 183,8 przypadków na 100 000 mieszkańców.

„Wirus grypy sezonowej rozprzestrzenia się drogą powietrzną między ludźmi, a podatność na gripę jest powszechna. Zakażenie jest najbardziej prawdopodobne w małych, słabo wentylowanych pomieszczeniach. Okres inkubacji wynosi 24–72 godziny, ale najczęściej 48 godzin. Gorączka i pro-

W przypadku zachorowania należy zgłosić się do lekarza i postępować zgodnie z jego instrukcjami i zaleceniami **Fot. Marian Paluszkiewicz**

blemy z oddychaniem utrzymują się przez 4–7 dni, a suchy kaszel i zmęczenie utrzymują się przez kolejny tydzień lub dwa. Grypa jest również niebezpieczna ze względu na poważne powikłania, takie jak zapalenie płuc, zapalenie oczu, zapalenie zatok, zapalenie mięśnia sercowego, zapalenie mózgu, zapalenie opon mózgowych” — mówią specjaliści Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego.

NA SZCZEPIENIE JESZCZE NIE JEST ZA PÓŹNO

Najbardziej niezawodną ochroną przed gripą i COVID-19 jest szczepienie. Zaleca się zaszczepienie przeciwko obu chorobom podczas jednej wizyty u lekarza. Zalecane jest, aby obowiązkowo zaszczepiły się osoby z grup ryzyka: w wieku 65 lat i starsze; cierpiące na choroby przewlekłe (w tym dzieci); mieszkańcy domów opieki społecznej i domów opieki (w tym domów dziecka); pracownicy instytucji opieki zdrowotnej; kobiety w ciąży (na każdym etapie ciąży).

Od jesieni tego roku dzieci w wieku 2–7 lat są również bezpłatnie szczepione szczepionkami przeciwko grypie.

WAŻNA JEST PROFILAKTYKA

Aby chronić się przed gripą i innymi przeziębieniami, eksperci Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego zachęcają do podjęcia innych prostych, ale skutecznych środków. Ważne jest przestrzeganie zasad higieny osobistej oraz etykiety kaszlu i kichania. Podczas kichania i kaszlu należy zakrywać nos i usta, używać jednorazowych chusteczek i natychmiast je wyrzucać. Zawsze ważne jest regularne i prawidłowe mycie rąk oraz ich dezynfekcja, jeśli mydło i woda nie są dostępne. Bardzo ważne jest również, aby nie dotykać powierzchni, które mogą być skażone wirusami i nie dotykać oczu, nosa ani ust brudnymi rękami. Zaleca się częste wietrzenie i czyszczenie na wilgotno. W przypadku zachorowania należy zgłosić się do lekarza i postępować zgodnie z jego instrukcjami i zaleceniami. ■

Teatr Sol Oriens z Wilna ponownie w Warszawie – „Dziady” w Teatrze Druga Strefa

Stowarzyszenie „Sol Oriens” z Wilna oraz Teatr Hybrydy z Uniwersytetu Warszawskiego we współpracy z Teatrem Druga Strefa pod artystycznym kierownictwem reżyserów Bożeny Sosnowskiej i Sylwestra Biragi już po raz czwarty wystawiły przedstawienie „Dziady” Adama Mickiewicza. Tym razem spektakl odbył się 16 listopada w Warszawie, w Teatrze Druga Strefa. Był to jednocześnie drugi raz, gdy warszawska publiczność miała okazję zapoznać się z unikalnym widowiskiem. Spektakl jest wynikiem warsztatów letnich w ramach projektu „Synergia między historią a kulturą: dialog młodzieży poprzez teatr”.

POLSKO-LITEWSKA WSPÓŁPRACA ARTYSTYCZNA

Uczestnicy „Projektu Mickiewicz” w sposób losowy byli podzieleni na dwie grupy, w taki sposób pojawiła się polsko-litewska mieszanka kulturowa. Reżyserzy Bożena Sosnowska oraz Sylwester Biraga stworzyli inscenizację II i III części „Dziadów”. Powstał interesujący kontrast dwóch perspektyw: bardziej eksperymentalnej wizji Sylwestra Biragi III części dramatu oraz pełnej emocji i mistycyzmu interpretacji II części w reżyserii Bożeny Sosnowskiej we współpracy z Tomaszem Matuizą.

Aktorzy są zadowoleni ze wspólnej pracy. A oto kilka refleksji aktorek na temat tego, co odkryły dla siebie.

Urszula Domulewicz: „Projekt Mickiewicz» dla mnie osobiście był i jest miejscem, gdzie otwieram siebie z całkiem nowej strony. Wydawałoby się, że te wersy „Dziadów” są takie nudne i trudne do zrozumienia, ale nawet nie myślałam, ile się w nich kryje. Cała ta magiczność i tajemniczy klimat... Praca w projekcie pomogła nawiązać nowe przyjaźnie, które trwają do dziś. To było niesamowite doświadczenie, które obudziło we mnie wiele nowych emocji i wrażeń”.

Patrycja Szalkowska: „Możliwość współczesnej interpretacji Mickiewicza i użycie własnych pomysłów w czasie spektaklu pomogły mi zobaczyć mistyczny i romantyczny świat »Dziadów«. Okazja poznania nowych przyjaciół z Teatru Hybrydy Uniwersytetu Warszawskiego była bardzo ciekawa i interesująca, bo pomogła zrozumieć i poczuć, jak odbieramy twórczość Mickiewicza w różnych środowiskach”.

Julia Kwiatkowska: „Spotkały się dwa światy, które połączyła historia sprzed wieków. Nudna lektura stała się inspiracją, a nasze dusze się ze sobą związały. Nie wiem, czy kiedykolwiek spotkam ludzi tak do mnie podobnych”.

Oliwia Wąsowicz: „To było naprawdę inspirujące, odbyłam cie-

kawą podróż w świat Mickiewicza, która umożliwiła zobaczyć świat romantyka z całkiem innej perspektywy. Bardzo się cieszę, że mogłam, uczestnicząc w »Projekcie Mickiewicz«, poznać utalentowaną polską młodzież i razem tworzyć piękną, pełną pasji mistyczną sztukę na scenie”.

WARSZAWSKA PUBLICZNOŚĆ I ODBIÓR SPEKTAKLU

Publiczność Teatru Druga Strefa miała okazję ponownie doświadczyć unikalnej interpretacji „Dziadów”. Reakcje widzów wskazują na rosnące zainteresowanie polsko-litewską współpracą teatralną oraz potrzebę prezentacji klasyki w nowoczesnej interpretacji. Dzięki takim inicjatywom polska publiczność ma możliwość zapoznania się z różnorodnymi podejściami do rodzimych tekstów kultury.

Spotkanie „Sol Oriens” z warszawską sceną to przykład udanej współpracy artystycznej, która nie tylko przybliża twórczość Adama Mickiewicza, ale także buduje mosty między różnymi kulturami i tradycjami teatralnymi. Wspólne działania reżyserów z obu państw pokazują, jak wiele można osiągnąć dzięki synergii, która wzbogaca zarówno widzów, jak i samych twórców.

Ewa Zakrzewska

Spektakl odbył się 16 listopada w Warszawie, w Teatrze Druga Strefa. Spektakl jest wynikiem warsztatów letnich w ramach projektu „Synergia między historią a kulturą: dialog młodzieży poprzez teatr” Fot. arch. wł.

1 000 dni rosyjskiej pełnoskalowej inwazji: Litwa i Polska wspierają, Ukraina dziękuje

19 listopada 2024 r. Ukraina obchodziła 1 000. dzień pełnoskalowej wojny z Rosją. Polska i Litwa, jako jedni z najważniejszych sojuszników Ukrainy, wyraziły w tym dniu swoje niezmiennie wsparcie.

Ukraina ze swojej strony przekazała wyrazy wdzięczności. Z kolei prezydent Zełenski przedstawił plan zbudowania państwa odpornego, w którym dużą wagę przywiązuje się do zbrojenia, oświaty i cyfryzacji.

LITWA: „HISTORIA JEST PO WASZEJ STRONIE”

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda w wystąpieniu skierowanym do Ukraińców zapewnił, że nasz kraj będzie wspierać Ukrainę aż do jej zwycięstwa. „Brutalna wojna Rosji rozpoczęła się 1 000 dni temu. Nastąpiły długie dni i noce terroru, zniszczenia i heroicznej walki. Dziś Litwa oddaje cześć każdemu poległemu obrońcy Ukrainy. Czcimy tych, którzy nadal walczą o sprawiedliwy pokój i lepszą przyszłość dla waszego narodu” — powiedział prezydent w nagraniu. „Bądźcie silni i odważni. Historia jest po waszej stronie. Chwała Ukrainie!” — dodał.

Pierwsza dama Litwy Diana Nausėdienė, na zaproszenie Oleny Zełenskiej, wzięła udział w uroczystościach w Watykanie i Rzymie. Spotkanie pierwszych dam rozpoczęło się wspólną audiencją z papieżem Franciszkiem na Placu św. Piotra. Następnie uczestniczyły one w Mszy świętej, odprawionej przez specjalnego wysłannika papieża ds. pokoju, kardynała Matteo Zuppiego.

Modlono się za ofiary wojny, a także o sprawiedliwy pokój i wolność Ukrainy. W planie wizyty przewidziano również spotkanie z Laurą Mattarellą, córką prezydenta Włoch Sergio Mattarelli, która pełni funkcję pierwszej damy, oraz wizytę w watykańskim Szpitalu Pediatrycznym Dzieciątka Jezus.

„POLSKA BYŁA Z NAMI OD POCZĄTKU”

Polska również podkreśliła swoje zaangażowanie w pomoc Ukrainie. W odpowiedzi charge d'affaires Ukra-

W specjalnym przemówieniu prezydent Ukrainy zaprezentował przed parlamentem plan wzmocnienia odporności kraju **Fot. Najwyższa Rada Ukrainy**

iny w Polsce, Roman Szepeliak przypomniał o niezwyklej roli, jaką Polska odgrywa w niesieniu wsparcia od pierwszych dni wojny.

„Polska od samego początku tej wojny była z nami. Wasze zaangażowanie to przykład solidarności, który inspirowuje innych. Nigdy nie zapomnimy ofiarności i pomocy, jakie Polacy okazali w tych trudnych czasach” — podkreślił. Zwrócił uwagę na wsparcie humanitarne, które umożliwiło przyjęcie milionów ukraińskich uchodźców, oraz pomoc wojskową, która ma kluczowe znaczenie dla obrony przed rosyjską agresją. „To dzięki takim sojusznikom jak Polska Ukraina może wierzyć w zwycięstwo i trwały pokój” — dodał.

Szepeliak podziękował również za nieustające wsparcie na arenie międzynarodowej, wskazując na polskie zaangażowanie w lobbowanie na rzecz Ukrainy w Unii Europejskiej i NATO. Podkreślił, że decyzje takie jak przekazanie Ukrainie nowoczesnych systemów uzbrojenia są dowodem rzeczywistej solidarności, która wzmacnia siły ukraińskie na froncie.

PRZEMÓWIENIE ZEŁENSKIEGO

Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski w swoim wystąpieniu w Radzie Najwyższej Ukrainy podkreślił, że choć pełnoskalowa wojna trwa już 1 000 dni, dla Ukrainy walka z rosyjską agresją zaczęła się w 2014 r., wraz z aneksją Krymu.

Zełenski przedstawił również „Plan Odporności”, strategiczny program działań, który zakłada wzmocnienie potencjału obronnego, rozwój gospodarczy oraz kontynuację integracji z Zachodem. Wśród najważniejszych celów wymienił dalszą rozbudowę ukraińskiego przemysłu zbrojeniowego, w tym produkcji dronów, oraz przyspieszenie negocjacji akcesyjnych z Unią Europejską. Zapowiedział także, że Ukraina będzie dążyć do formalnego zaproszenia do NATO. „Nasze miejsce jest w Sojuszu. To nie tylko kwestia bezpieczeństwa, ale też historyczna sprawiedliwość” — podkreślił.

Podkreślił też, że państwo musi modernizować gospodarkę, iść w kierunku cyfryzacji i stawiać na oświatę oraz edukację.

Opr. I.S. na podst. BNS, PAP, gov.ua, inf.wł.

Ortografia na nowo: czy ogłoszone zmiany wpłyną na naukę języka polskiego na Litwie?

Od stycznia 2026 r. będą nas obowiązywały nowe zasady ortograficzne, które już zostały uchwalone przez Radę Języka Polskiego PAN. Rada twierdzi, że muszą one uprościć nam życie, ale czy uproszczenie ortografii nie stanie się nowym wyzwaniem dla polskiej mniejszości na Litwie?

Zmiany w ortografii, choć wydają się na pierwszy rzut oka drobne, mogą pociągnąć za sobą poważne konsekwencje — zwłaszcza w kontekście edukacji, w której podręczniki, słowniki, zbiory dyktand i inne materiały dydaktyczne będą musiały zostać dostosowane do nowych zasad. Warto się zastanowić, jakie dokładnie zmiany na nas czekają, co skłoniło RJP do takiej „reformacji ortograficznej” oraz jak złagodzić ich konsekwencje dla Polaków na Litwie?

JAKIE BĘDĄ ZMIANY?

Na początku musimy wyjaśnić, jakie to będą zmiany. Po pierwsze, przymiotniki utworzone od nazw własnych, zakończone na -owski, np. syrokomłowski, moniuszkowski, miłoszowski, będziemy zapisywać zawsze małą literą. Nazwy mieszkańców miast, wsi (prowin-cji), regionów, czyli takie, które są utworzone od nazw geograficznych — zawsze wielką, np. Wilnianin (nie: wilnianin), Kownianin (nie: kownianin), Rudniczanin (nie: rudniczanin), Niemenczynianin (nie: niemenczynianin), Kresowianin (nie: kresowianin).

ZMIANY W NAZWACH OBIEKTÓW PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Po drugie, nazwy obiektów przestrzeni publicznej będą zapisane wielką literą oprócz przyimków i spójników oraz wyrażen typu „imienia”. Wielką literą będziemy zapisywać wyrazy określające typ obiektu przed nazwą (obiektu): aleja, brama, bulwar, cmentarz, kościół, klasztor, most, pałac, park, pomnik, zamek — właśnie zapis tych wyrazów się zmieni, będą włączone do nazwy i pisane już wielką literą, np. Kościół Świętej Teresy (wahania mogą doty-

Zmiany w ortografii, choć wydają się na pierwszy rzut oka drobne, mogą pociągnąć za sobą poważne konsekwencje — zwłaszcza w kontekście edukacji, w której podręczniki i inne materiały dydaktyczne będą musiały zostać dostosowane do nowych zasad

Po trzecie, zmieni się pisownia partykuł. Przede wszystkim chodzi o kwestię łącznej pisowni partykuły „nie” w stopniu wyższym i najwyższym. Dziś piszemy: nie lepszy, nie najlepszy, nie piękniejszy, nie najpiękniejszy, jednak zgodnie z nowymi zasadami pisowni partykuły „nie” z przymiotnikami i przysłówkami zapiszemy łącznie, czyli nielepszy, nienajlepszy.

czyć pisowni przymiotnika „świętej” — ale skoro przymiotnik jest nierozdzielalną częścią nazwy, to zapiszemy go wielką literą, Plac Katedralny (nie: plac Katedralny), Most Mendoga (nie: most Mendoga), Aleja Giedymina (nie: aleja Giedymina), Cmentarz Na Ros-

sie (nie: cmentarz Na Rossie). Tu warto zwrócić uwagę, że przyimek „na” w nazwie „Na Rossie” jest integralną częścią nazwy, dlatego ten przyimek zapiszemy wielką literą, a nie małą, jak wynika z uchwalonych zmian. Zapiszemy: Cmentarz Wojskowy na Antokolu, Cmentarz Bernardyński (nie: cmentarz), Pomnik Adama Mickiewicza w Wilnie (nie: pomnik). Zwróćmy uwagę, że przyimek „w” oraz skrót „im.” piszemy małą literą, np. Park im. Janusza Kusocińskiego (nie: park), Plac im. Świętego Jana Pawła II w Wilnie (nie: plac). Bez zmian pozostaje sposób zapisu ulic, np. ul./ulica Zamkowa, ul./ulica Niemiecka, ul./ulica Literacka. Tu możemy mieć wątpliwości, czy wszystkie obiekty zostały wciągnięte na listę i jak zapisać połączenia z nazwą tych, które nie są wymienione, np. skwer, zaułek, stadion, dzielnica, hala?

20.>>

Warto jednak zaznaczyć, że pisownia nazw wydarzeń historycznych, aktów dziejów itp. została bez zmian, nadal zapiszemy małą literą, np. bitwa pod Grunwaldem, powstanie listopadowe, II wojna światowa.

ZMIANA PISOWNI PARTYKUŁ: NIELEPSZY, NIENAJLEPSZY

Po trzecie, zmieni się pisownia partykuł. Przede wszystkim chodzi o kwestię łącznej pisowni partykuły „nie” w stopniu wyższym i najwyższym. Dziś piszemy: nie lepszy, nie najlepszy, nie piękniejszy, nie najpiękniejszy, jednak zgodnie z nowymi zasadami pisowni partykuły „nie” z przymiotnikami i przysłówkami zapiszemy łącznie, czyli nielepsy, nienajlepsy. Taka innowacja bez wątpienia wpłynie na potrzebę odnowienia materiałów do nauczania języka polskiego na Litwie, może wywołać trudności nie tylko wśród przygotowujących się do matury uczniów, ale również wśród nauczycieli, dla których rozłączna pisownia jest dotychczasowym standardem.

CEL: MNIEJ BŁĘDÓW. ALE CZY TO POMOŻE?

Powstaje pytanie, co jest przyczyną takich zmian? Zdaniem Rady Języka Polskiego zmiany te pomogą uczącym się języka polskiego pozbyć się błędów podczas pisania dyktand lub składania egzaminu, ale czy to naprawdę uprości pisownię w kontekście nauczania języka polskiego poza granicami Polski, w szczególności na Litwie? Nie jest tajemnicą, że dość często popełniamy błędy ortograficzne — wystarczy tylko przeanalizować komentarze w sieciach społecznościowych, aby przekonać się o poziomie opanowania ortografii. Moim zdaniem nowe zmiany pogorszą stan świadomości reguł języka, gdyż nie każda osoba jest w stanie zaakceptować takiego typu zmiany i odstąpić od normy będzie jeszcze więcej. Mało tego, nowe formy zapisu będą obowiązujące bez żadnego etapu przejściowego, który pomógłby przyzwyczaić się do nowego sposo-

bu zapisu i dałby czas na ich wprowadzenie. Wszystkie podręczniki, artykuły, dzieła literatury pięknej, wydane przed 2026 r. będą przesycone „błędami”.

Nasuwa się pytanie, jak poradzi sobie polska szkoła, która nie tak dawno zmagala się i nadal się zmagają z brakiem podręczników w języku polskim? Oczywiście, poprawność piśmiennictwa będzie zależała od edukacji, czyli od nauczycieli, od tego, jak zaakceptują te zmiany i jak je będą wdrażali. Czy stanie się to jednak dodatkowym obciążeniem ich pracy?

ZMIANY STANĄ SIĘ PRZESZKODĄ

Na zakończenie warto wspomnieć o słowach profesora Zygmunta Saloniego, który krytycznie wypowiedział się o zmianach w jednym ze swoich ostatnio wydanych artykułów w internecie: „Ogłoszone obecnie zasady pisowni chyba i tak nie wejdą w życie — w tym sensie, że nie poddadzą się im ślepo piszący po polsku. Tego zresztą nie wymaga chyba od nich sama Rada — nie wyobraża sobie, że porzucą utrwalone nawyki pisania na rzecz przepisów nieprzystających do rzeczywistości. Nie ulega wątpliwości, że ich opracowanie i publikacja w maju

2024 r. nie były »aktem długofalowo korzystnym dla polszczyzny, dla jej rozwoju i świadomego jej pielęgnowania przez kolejne pokolenia użytkowników«. Z wypowiedzi szanownego profesora możemy wnioskować, iż zmiany w pisowni staną się przeszkodą w przestrzeganiu reguł ortograficznych dla samych obywateli Polski, gdyż nie każdy jest gotów do ich natychmiastowego przyjęcia.

Życzę wszystkim, którzy uważają język polski za ojczysty, by świadomie dążyć do jego poprawności w mowie i piśmie.

Daniel Daukszewicz,
student filologii polskiej
Uniwersytetu Wileńskiego
Fot. Marian Paluszkiewicz

Zmiany w ortografii, choć wydają się na pierwszy rzut oka drobne, mogą pociągnąć za sobą poważne konsekwencje — zwłaszcza w kontekście edukacji, w której podręczniki, słowniki, zbiory dyktand i inne materiały dydaktyczne będą musiały zostać dostosowane do nowych zasad.

Nasuwa się pytanie, jak poradzi sobie polska szkoła, która nie tak dawno zmagala się i nadal się zmagają z brakiem podręczników w języku polskim?

Współczesne Wilno w sercu Warszawy – wystawa B. Frątczaka w Galerii Obok ZPAF

Warszawska Galeria Obok ZPAF zaprasza na wystawę artysty z Wilna Bartosza Frątczaka, który w dialogu z mistrzami fotografii – Józefem Czechowiczem, Stanisławem Filibertem Fleury'm i Janem Bułhakiem – ukazuje współczesne oblicze Wilna.

Wernisaż odbędzie się 21 listopada o godz. 19.00, a ekspozycję będzie można oglądać do końca grudnia. Organizatorem wystawy jest Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego wraz z Okręgiem Warszawskim ZPAF.

OSOBISTY KOMENTARZ DO TRADYCJI MISTRZÓW FOTOGRAFII

Na wystawę składa się kilkadziesiąt wielkoformatowych fotografii przedstawiających współczesną architekturę Wilna. Prace te uzupełniają portrety mieszkańców miasta – zakonników, artystów i wilnian. Ekspozycja zatytułowana „Wilno. Śladami polskich fotografów: Józefa Czechowicza, Stanisława Filiberta Fleury'ego oraz Jana Bułhaka” jest próbą dialogu z tradycją fotografii, a jednocześnie ukazuje osobiste spojrzenie autora na Wilno, miasto, które stało się jego domem. „Fotografie, które prezentuję, to mój osobisty komentarz do tradycji mistrzów fotografii, ale także moje spojrzenie na Wilno. Chcę, by widzowie dostrzegli zarówno to, co trwałe i wieczne, jak i to, co jest efemeryczne i ulotne” – mówi autor wystawy.

IDEALNE MIEJSCE EKSPOZYCJI

Warszawska Galeria Obok ZPAF stała się idealnym miejscem ekspozycji zdjęć Frątczaka.

„Jan Bułhak, jeden z mistrzów, do których nawiązuję na tej wystawie, był nie tylko wybitnym fotografem związanym z Wilnem, ale także założycielem Wileńskiego Towarzystwa Miłośników Fotografii, które dało początek późniejszemu Związkowi Polskich Artystów Fotografików. To właśnie sprawia, że Galeria Obok ZPAF w Warszawie jest idealnym miejscem na tę ekspozycję i niesamowicie się cieszę, że to właśnie tutaj po raz

pierwszy publicznie pokażę swoje prace” – podkreśla Bartosz Frątczak.

Wystawie towarzyszą teksty historyka fotografii oraz dyplomaty Dariusza Junevičiusa oraz krytyka sztuki Helmuta Šabasevičiusa. Junevičius w swoim wstępie historycznym przybliży sylwetki trzech mistrzów fotografii – Bułhaka, Czechowicza i Fleury'ego – oraz ich wpływ na wileńską fotografię. Šabasevičius natomiast opisuje to, jakie jest Wilno przedstawione przez Bartosza Frątczaka.

Projekt finansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w konkursie „Polonia i Polacy za Granicą 2024 – Wydarzenia i Inicjatywy Polonijne”.

Bartosz Frątczak

Fotograf związany z Wilnem, członek Związku Polskich Artystów Foto-

grafików oraz student Instytutu Twórczej Fotografii w Opawie. Jego prace łączą dokument z konceptualną metaforą, badając wpływ pamięci, tożsamości i narracji historycznej na współczesne społeczeństwo. Frątczak jest autorem licznych wystaw indywidualnych oraz zbiorowych, a jego prace były prezentowane m.in. w Muzeum Narodowym – Pałacu Wielkich Książąt Litewskich, Wileńskim Ratuszu i Muzeum Historii Żydowskiej w Wilnie. Więcej na: www.bartoszfrazczak.com

Wystawa Wilno. Śladami polskich fotografów: Józefa Czechowicza, Stanisława Filiberta Fleury'ego oraz Jana Bułhaka – 21 listopada 2024 r., godz. 19.00. Galeria Obok ZPAF, Plac Zamkowy 8, Warszawa. Wystawę można oglądać do 31 grudnia 2024 r. ■

BARTOSZ FRĄTCZAK

WILNO.

Śladami polskich fotografów:

**Józefa Czechowicza,
Stanisława Filiberta Fleury'ego
oraz Jana Bułhaka**

WYSTAWA FOTOGRAFICZNA

21 11 2024 – 31 12 2024

– Nie, ale jak patrzę na ciebie to sobie przypominam.

TEATR • WIERSZALIN •
POLSKA

TAŃCZYĆ KONRADA

PROGRAM WYDARZEŃ

„Tańczyć Konrada” na Wileńszczyźnie

Filia UwB w Wilnie

20.XI.2024 r.

17:00 Prof. dr hab. Jarosław Ławski - „Dziady”:
wyobraźnia poety, słowo, wizja teatralna.

17:30 „Dziady - Noc Druga” Teatru Wierszalin
- projekcja Teatru Telewizji TVP. Po
projekcji spotkanie artystów z widzami.

Ratusz Wileński

21.XI.2024 r.

18:00 Wernisaż wystawy fotograficznej
Magdaleny Rybik „Tańczyć Konrada”

19:00 Koncert fortepianowy muzyki F.Chopina
w wykonaniu Aleksandry Świąt

Sala Teatr. Uniwersytetu Wileńskiego 22.XI.2024 r.

18:00 Spektakl teatralny „Tańczyć Konrada”

19:30 Spotkanie artystów z widzami

Sala Teatr. Uniwersytetu Wileńskiego 23.XI.2024 r.

18:00 Spektakl teatralny „Tańczyć Konrada”

19:30 Spotkanie artystów z widzami

Pałac Balińskich w Jaszczarach

24.XI.2024 r.

14:00 Koncert fortepianowy muzyki F.Chopina
w wykonaniu Aleksandry Świąt

Centrum Kultury w Solecznikach

24.XI.2024 r.

16:00 Wernisaż wystawy fotograficznej
Magdaleny Rybik „Tańczyć Konrada”

17:00 Spektakl teatralny „Tańczyć Konrada”

18:30 Spotkanie artystów z widzami

www.wierszalin.pl

PARTNERZY PROJEKTU „TAŃCZYĆ KONRADA NA WILEŃSZCZYNIE”

Ministry of Culture and National Heritage
Republic of Poland

Projekt „Tańczyć Konrada na Wileńszczyźnie” finansowany jest przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu „Kulturalna inspiracja”

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska. Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu.

Tel. +370 606 01 125

W okręgu wileńskim poszukuję do zakupu budynku przemysłowego (magazyn, farma itp.), może być opuszczony lub częściowo zrujnowany. Proszę proponować różne opcje.

Telefon: +370 674 82 441.

Kupujemy ziemię (opuszczone i zarośnięte lasem, krzakami). Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie. Tel. +370 692 88 088

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – gro-

bowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace.

www.gravas.lt,

Vilnius, tel. +370 670 06 868

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże – od 14 euro.

Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

POZNAJMY SIĘ

Kawaler, 48 lat, pozna kobietę do stałego związku. Tel. 0048 509 758 058

PRACA

Zatrudnimy opiekunkę do osób starszych, do pracy w opiece. Tylko starsze kobiety, ze znajomością języka niemieckiego. Chętnie z doświadczeniem. Whatsapp 004917655308892

MB „ALTDENT”
Klinika L. i A. Tretjakovów
• Leczenie • Implantowanie • Protezowanie
(na raty od 3 do 36 mies.) • Higiena jamy ustnej • Wybielanie zębów • Ortodonta.
Periodontolog. Endodontolog.
Panoramyczne zdjęcie zębów.
Współpracujemy z kasą chorych.
Ul. Parko 55-1, Vilnius, tel.: 0 (5) 248 5793,
+370 687 17 760 (godz. 8-17). www.altdent.lt

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZECZNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PŁACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej (**Naugarduko**) 76. **Pokój Nr. 211.**

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. **(+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.**

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE **8 676 41155**

Drogo skupujemy samochody w różnym stanie. Załatwiamy dokumenty, płacimy na miejscu, transportujemy.
 +370 607 08 659

um
UTENOS MĖSA

SKUPUJEMY BYDŁO
+370 620 33544

TOWARY ELEKTRONICZNE:
• Anteny • Odbiorniki
• Sygnalizacje • Pulpity
• Narzędzia • Przewody
• Głośniki dźwiękowe
• Akumulatory
www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

KAWIARNIA
SULTINIAI

• Smaczne pierogi z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

Zatrudnimy ślusarza (mechanika)

- wynagrodzenie od 800 euro
- miejsce pracy: Wilno, Birbynių g. 4A
- obowiązki: remont samochodów

Informacja:

+370 685 040 80

info@klion.lt

7.05 „Eliasz i Pi-stulka” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 Górna półka smaku
8.20 Ukryte skarby
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 „Eliasz i Pi-stulka” film anim.
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Korona królów”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.30 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest grane
14.20 „Najbrzydszy samochód świata” film dok.
15.10 Reportaże TVP Wilno
15.20 Jesteśmy stąd
15.25 „Sukces jest kobietą”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Eliasz i Pi-stulka” film anim.
17.20 Raport naukowy
17.45 S. „Tygrysy Europy”
18.25 Notacje
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Ukryte skarby
22.35 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.05 S. „Paradoks”

23.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Z Historią na Ty
00.45 S. „Tygrysy Europy”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznanne”
13.45 Momenty „Festiwali Piosenki 2024”.
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „LRT słyszy”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wieczorem z Audrium Giržad
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
23.50 Anthony’ego Bourdaina. Nieznane krainy

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości

19.30 KK2
20.00 Całuję. Rūta
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „W pułapce” thriller
00.20 S. „L.A.’s Finest”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Dzikie światy świerku
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Litwa przemawia
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 „Północna Hiszpania z góry” film dok.
13.00 Notatki przyrodnika
13.30 Oto kino
14.00 Koncert
15.05 Muzyczna podróż z Elżbietą Liepą Dvarionaite
15.35 S. „Doktor Martin”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.00 Koncert
19.30 „Juozas Lukša Daumantas. Ostatni list” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Zachód słońca” dramat
23.00 Dzień Kultury
23.30 Notatki przyrodnika

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 „Show dobrego wieczoru”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości
16.00 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Gliny”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Zdrajca” dramat
00.55 S. „Rezydenci”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Zabójcza broń”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Snajper 3” thriller
22.50 „U571” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Szlaki partyzanckie
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Grzechy obcych”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodzie-

wana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Zabiorę twoją rodzinę”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.35 S. „Coroner”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina!”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Magazynewe wojny”
10.00 „Jeden śmiech”
11.00 „Moją miłością jest kwarantanna”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Czynnik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Coroner”
17.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 Koszykówka mężczyzn
21.00 „Zabójcze maszyny” film fab.
23.35 S. „Bosch”

6.00 S. „Niewinni”
6.55 „Bądź ze mną”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Wróżka”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo

i porządek"

21.00 „Nie zabijaj"**23.15** „Morderstwo francuskie"**06.05** S. „Dziedzictwo"**06.55** Info Poranek**08.00** Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze**08.30** „Dobre historie"**09.00** S. „Akacyjowa 38"**09.45** S. „Ranczo"**10.45** S. „Komisarz Alex"**11.45** S. „Ojciec Mateusz"**12.35** S. „Korona królów. Jagiellonowie"**13.10** Agrobiznes**13.40** „To się optaca"**14.00** S. dok. „Najpiękniejsze krajo-brazy świata"**15.00** S. „Wichrowe wzgórze"**15.55** „Jaka to melodia?"**16.35** „Gra słów. Krzyżówka"**17.05** S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.20** „Jaka to melodia?"**18.55** S. „Klan"**19.25** „Reporterzy"**19.45** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program

informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"**21.30** S. „Korona

królów. Jagiellonowie"

22.05 S. „Ojciec Mateusz"**23.05** „Sprawa dla reportera"**00.05** „Czy jeszcze człowiek?" film dok.**07.10** „Muzyczne poranki"**07.25** „EnergacAME-RIMAGE 2024"**07.45** „Tamte lata, tamte dni"**08.20** „Podróże z historią"**09.00** „Video Art

Agnieszka Kalinowska"

09.40 „Którędy

po sztukę"

10.05 S. „Mod-rzejewska"**11.40** „Czarny Piotruś" komedia**13.20** „Reżyserzy"**14.15** S. „Poczet

świrów polskich"

14.50 „Sowia ody-seja" film anim.**15.30** „Dźwięki między koronami" film anim.**15.55** „Baza ludzi umarłych" dramat**17.55** S. „Znaki szczególne"**19.00** Którędy po sztukę"**19.15** „Jazz na Kala-tówkach" film dok.**20.40** „EnergacAME-RIMAGE 2024"**21.00** Hala odlotów**22.00** „Stromboli, ziemia Boga" dramat**23.55** S. „Matylda"**07.00** „Panorama"**07.35** „Słownik

polsko@polski"

08.00 „Górna

półka smaku"

08.30 „Pytanie

na śniadanie"

12.10 „Kieru-

nek Zachód"

12.30 S. „Barwy

szczęścia"

13.00 „Gość Poranka"**13.25** S. „O mnie

się nie martw"

15.05 „Studio

w kontakcie"

15.50 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą"**16.05** S. „Maury-

cy i Hawranek"

16.15 S. anim. „Forte-

Jonatana Koota"

16.30 „Program

informacyjny"

17.00 S. „Korona

królów. Jagiellonowie"

17.30 S. „Barwy

szczęścia"

18.00 „Teleexpress"**18.20** „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Zakochaj

się w Polsce"

19.45 „Panorama"**20.10** „W obiek-tywie Polonii"**20.30** „Program

informacyjny 19.30"

20.55 „Pytanie dnia"**21.25** S. „Pitbull"**23.15** „Polonia 24"**08.00** „Był taki dzień"**08.05** „Wojow-

nicy czasu"

08.35 „Fake czy

historia?"

09.25 S. „Stule-

cie Winnych"

10.10 „Historia

Polski" film dok.

11.00 „Światło i szkło"**11.20** „Encyklopedia

II wojny światowej"

11.45 „Moja sytu-

acja jest szczególnie

trudna" film dok.

13.05 „Przypadek

Polski. Polityka i idee"

13.25 S. „Zmiennicy"**14.20** „Szlakiem

miejsc niezwykłych"

14.30 „Niezwyczajne

obiekty podziemnego

Paryża" film dok.

15.25 „Z Historią na Ty"**14.45** „Żwirko i Wigura.

15 dni chwały" film dok.

16.40 S. „Koro-

na królów"

17.00 „Był taki dzień"**17.05** „Sensa-

cje XX wieku"

17.50 „Kolebka Soli-

darności" film dok.

17.55 „Polacy

na morze"

18.20 „Obrona

Lwowa" film dok.

19.15 „Flesz historii"**19.30** „Był taki dzień"**19.34** „Ci cholerni

Polacy. Lotnictwo

polskie 1939 1945"

19.50 S. „Stule-

cie Winnych"

20.35 „Do Studzian-

nej" film dok.

20.50 „Polskie 100 lat"**21.15** „Zeldowicz.

Teoria spalania i

detonacji" film dok.

22.00 „Jack

Strong" film fab.

00.00 „Polacy na ratu-
nek Żydom" film dok.**01:00** Słowo życia**01:05** Świat w
obrazach**01:10** Informacje dnia**01:30** Sanktu-

aria polskie

01:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

02:00 Anioł Pański**02:05** Ma się rozumieć**02:15** Rozmowy

niedokończone

03:25 Święty na

każdy dzień

03:30 Opowieści

biblijne – historie

animowane z No-

wego Testamentu

04:00 Informacje dnia**04:20** Różaniec**04:50** Myśląc Ojczyzna**05:00** Apel Ja-

snogórski

05:20 Informacje dnia**05:40** Polski

Punkt Widzenia

06:00 Dar Wiary**07:00** Audycja Ge-

neralna Ojca Świętego

Franciszka z Watykanu

07:50 Muzycz-

ne chwile

08:00 Po stro-

nie prawdy

08:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

09:00 Informacje dnia**09:15** Polski

Punkt Widzenia

09:35 Słowo życia**09:40** Muzycz-

ne chwile

09:55 Święty na

każdy dzień

10:00 Na zdrowie**10:20** Opowieści

biblijne – historie

animowane z No-

wego Testamentu

10:45 Rzeźbiarz

Wielkiego Króla

11:00 Informacje dnia**11:15** Rozmowy

niedokończone

12:25 Myśląc Ojczyzna**12:35** Przyroda i ludzie**13:00** Anioł Pański**13:03** Informacje dnia**13:20** Wykłady z

konferencji "Remini-

scencje śmierci ks.
Jerzego Popiełuszki"**13:45** Życie lasu.

Storczyki

14:20 Przegląd

katolickiego tygo-

dnika "Niedziela"

14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Muzycz-

ne chwile

15:35 Centrum

Ewangelizacji

16:00 Po stro-

nie prawdy

16:50 Ma się rozumieć**17:00** Informacje dnia**17:10** Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

17:35 Sól ziemi**18:05** Akademia prolife**18:15** Muzycz-

ne chwile

18:30 Odpowie-

dzialni za Kościół

18:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19:00 Anioł Pański**19:05** Informacje dnia**19:15** Rozmowy

niedokończone

20:25 Święty na

każdy dzień

20:30 Przyjaciele

i bohaterowie

21:00 Informacje dnia**21:20** Różaniec**21:50** Głos Polski**22:00** Apel Ja-

snogórski

22:20 Informacje dnia**22:40** Polski

Punkt Widzenia

23:00 Głos serca**23:45** To nic takiego**7.00** Fani czte-
rech kótek**9.00** Jak to jest
zrobione?**10.00** Łowcy klasyków**12.00** Łowcy staroci**19.00** Jak to jest
zrobione?**19.30** Jak to działa?**20.00** Łowcy sta-

roci: renowacje

21.00 Łowcy staroci**22.00** Łowcy sta-

roci: renowacje

23.00 Zabój-

cze łowienie

00.00 Nagi instynkt
przetwarzania

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Imbir i Cytryna
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Z Andrussem po Galicji
8.45 Polonia 24
9.15 Portrety wileńskie
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11.20 Superkrowe ABC
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Komisarz Alex”
13.00 Info Wilno
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Do śmiechu!
14.20 „Przerwana Misja” film dok.
15.10 Strona po stronie
15.25 Stacja Arktyka
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczytów”
17.10 „Czapa Czipu”
17.15 Superkrowe ABC
17.40 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Dom nad rozlewiskiem”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Skazany na bluesa” dramat
22.45 Imbir i Cytryna
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
00.50 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Unia kulinarna

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kry-

minalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.45 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.25** S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „Władcy pierścieni”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Gorący pościg” komedia
00.10 „Zostać thriller

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka
14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Ocean's 8” thriller
23.15 „Tokarev. Zabójca z przeszłości” thriller
01.10 „System” thriller

LRT | PLUS

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 LRT słyszy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Wieczorem z Audrium Giržad”
8.30 Niedzielne

przemyslenia
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „Juozas LukšaDaumantas. Ostatni list” film dok.
13.05 „Litwin w sercu”
14.00 Kocham Litwę
15.35 S. „Doktor Martin”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 Euroliga przez LRT
19.45 Turniej koszykówki Euroligi. „Žalgiris” – „Panathinaikos AKTOR”
21.45 Euroliga przez LRT
22.00 „Kapitan. Historia Pauliusa Jankūnasa” film dok.
23.45 Euromaxx

6.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
6.30 S. „Gliny”
8.00 „TV pomoc”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
17.55 Talenty grillowania LIDL
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Epoka lodowcowa 2” film anim.
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Szybcy i wściekli 7” film fab.
01.25 „Sprzedawcy” dramat

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „W Cywilu 6: Bezpośrednie Starcie” film fab.
22.45 „Snajper 3” thriller

lrytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Życie w biznesie
10.00 Formuła zdrowia
10.30 Pyszne życie
11.00 Przewodnik po długowieczności
11.30 Nasze zwierzęta
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Zabiorę twoją rodzinę”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 Godzina TV wolność

5.45 S. „Coroner”

7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Ostrożnie – rodzina”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Jeden śmiech”
11.00 „Magazynewe wojny”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Czynnik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Coroner”
17.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Moją miłością jest kwarantanna”
20.00 „Gliny”
21.00 „Hot Shots! Part Deux” film fab.
22.50 „Nagła śmierć” film fab.
00.20 „The King's Man. Pierwsza misja” film fab.

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Wróżka”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Cichy świadek”
23.15 „Van Der Valka II. Zemsta w Amsterdamie”
01.10 „Nie zabijaj”

06.05 „Dziedzictwo”
07.55 „Info Poranek”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej

na Jasnej Górze
08.30 „Agape
 Blisko Ciebie”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.45 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komi-
 sarz Alex”
11.45 S. „Ojciec
 Mateusz”
12.35 „Okrasa ła-
 mie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.40 „Maga-
 zyn Rolniczy”
14.00 S. dok. „Naj-
 piękniejsze krajo-
 brazy świata”
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórze”
15.55 „Jaka to
 melodia?”
16.35 „Gra słów.
 Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to
 melodia?”
18.55 „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona
 królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Komi-
 sarz Alex”
23.05 „Raport
 specjalny”
00.00 „King-
 sajs” komedia

TVP KULTURA

07.15 „Muzycz-
 ne poranki”
07.40 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.20 „Podró-
 że z historią”
09.00 „Wędro-
 wiec Polski”
09.40 „Energa-
 CAMERIMAGE”
10.05 S. „Znaki
 szczególne”
11.10 „Baza ludzi
 umarłych” dramat
13.10 „Jazz na Ka-
 łatówkach” film dok.
14.20 „Jak to się mówi,
 czyli Kasia u Bralczyka”
15.00 „Adela jesz-
 cze nie jadła ko-

lacji” komedia
16.55 „Bene-
 fis Jana Kantego
 Pawлуskiewicza”
19.00 „Poczet świ-
 rów polskich”
19.35 „Reżyserzy”
20.40 EnergaCAME-
 RIMAGE 2024
21.00 „Jules and
 Jim” film fab.
23.05 Hala odlotów
00.00 S. „Dom pod
 Dwoma Orłami”

TVP POLONIA

07.00 „Panorama”
07.35 „Zakochaj
 się w Polsce”
08.00 „Makłowicz
 w podróży”
08.30 „Pytanie
 na śniadanie”
12.10 „W obiek-
 tywie Polonii”
12.30 „Wszyst-
 ko przed nami”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „M
 jak miłość”
14.10 „Klara i An-
 gelika” film TVP
15.05 „Polonia 24”
15.45 S. anim.
 „Marceli Szpak
 dziwi się światu”
15.55 „Dziwne przygo-
 dy Koziołka Matołka”
16.05 „Baśnie i bajki
 polskie” film anim.
16.30 „Program
 informacyjny”
17.00 „Szansa
 na sukces”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów.
 Krzyżówka”
18.50 „Te-
 leexpress Extra”
19.15 „Stacja
 Innowacja”
19.30 „Całkiem
 niezła historia”
19.45 „Panorama”
20.10 „Ola Polonia”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Na do-
 bre i na złe”
22.20 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Alter-
 natywy 4”
00.10 Panorama

TVP HISTORIA

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Flesz historii”
08.15 „Ci cholerni
 Polacy. Lotnictwo
 polskie 1939 1945”
08.30 „Spór o historię”
09.05 S. „Stule-
 cie Winnych”
09.50 „Zdobycy
 Karpat” film dok.
10.10 „Historia Polski”
11.00 „Encyklopedia
 II wojny światowej”
11.30 „Tadeusz ‘Bór’
 Komorowski” film dok.
12.20 „Szlakiem
 miejsc niezwykłych”
12.30 „Fake czy
 historia?”
13.20 S. „Zmienicy”
14.25 „Szlakiem
 miejsc niezwykłych”
14.40 „Kultowe
 zabytki” cykl dok.
15.30 „303” film dok.
16.30 S. „Koro-
 na królów”
16.55 „Polacy na
 ratunek Żydom”
17.05 „Sensa-
 cje XX wieku”
17.55 „Polacy
 na morze”
18.20 „Kolebka Soli-
 darności” film dok.
18.25 „Burmistrz Nie-
 podległości” film dok.
19.20 „Wojow-
 nicy czasu”
19.50 S. „Stule-
 cie Winnych”
20.35 „Polskie 100 lat”
21.00 „Galicja.
 Miasta i ludzie”
21.25 „Widzę Ciebie
 Warszawo sprzed
 lat...” film dok.
22.05 „Geniusze i
 marzyciele. Banach.
 Między duchem a
 materią” film dok.
23.00 „Obraz-
 ki” film dok.
23.10 „Panna opę-
 tana” film fab.
00.05 „Historia pew-
 nego życia” film dok.

TRAM

01.00 Słowo życia

01.05 Świat w
 obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowie-
 dzialni za Kościół
01.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się
 rozumieć
02.15 Rozmowy
 niedokończone
03.25 Święty na
 każdy dzień
03.30 Przyjaciele
 i bohaterowie
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Ja-
 snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
 Punkt Widzenia
06.00 Franciszek
 Kleeberg ostatni
 generał Kampanii
 Wrześniowej
06.30 Ze szkol-
 nej ławki
07.40 Święty nie
 rodzi się po śmierci
08.45 Matecz-
 niki Polskości
08.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
 Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Prawda
 znalazła swój dom
10.10 Z wędką nad
 wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na
 każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy
 niedokończone
12.25 Głos Polski
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Śladami
 Powstania Styczni-
 owego na Podlasiu
14.05 Pogranicze
14.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
 ne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w

Godzinie Miłosierdzia
 Koronką do Boże-
 go Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się
 rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura
 Obiektywnie
17.30 Nowy Rozdział
 rejs jachtu genera-
 ła Kuklińskiego
17.40 Prosto o
 gospodarce
18.00 Z Zacisza
 na Syberię
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-
 platte Młodych
20.00 Warto za-
 uważać... w mija-
 jącym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc
 Ojczyzna
22.00 Apel Ja-
 snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 Oddech Boga
23.50 Przegląd
 Katolickiego Tygo-
 dnika „Niedziela”
23.55 Moja Fatima

Discovery CHANNEL

7.00 Fani czte-
 rech kółek
9.00 Jak to jest
 zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Złota gorączka
19.00 Jak to jest
 zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy sta-
 roci: renowacje
21.00 Zabój-
 cze łowienie
22.00 Życie co-
 dzienne służby
 granicznej
23.00 Kame-
 ra policyjna
24.00 Nagi instynkt
 przetrwania

6.30 Scena Klasyczna
7.05 Domisie
7.25 Rok w ogrodzie
8.00 Unia kulinarna
8.20 Podróże z historią
8.50 Tygiel
9.10 Reportaż TVP Wilno
9.25 Korona Gór Polski
9.50 Podróże Małej i Dużej
10.15 Domisie
10.35 S. „Janka”
11.10 „Szkoły z klasą” film dok.
11.55 Z pamięci
12.00 S. „Plebania”
12.45 Czas pieniądza
13.00 S. „Komisarz Alex”
13.45 Daję słowo – Maciej Orłoś
14.35 Va Banque
15.00 Czas na przeboj
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Z Historią na Ty
16.40 Polacy Świata
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
17.55 Niezwykłe miejsca
18.00 S. „Komediantka”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelizator Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.10 The Voice of Poland
22.25 KabareTOP czyli kabaretowa lista przebojów
22.30 The Voice of Poland
23.45 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
00.30 To jest grane
00.55 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Więć gdzie dalej?
7.00 „Władcy pierścieni”
8.00 O świecie X
8.30 Sezon zdrowia
9.00, 9.35 Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
11.55 „Dzień Litewskich Sił Zbrojnych”
13.00 S. dok. „Dziękuję rok Afryki”
13.50 S. „Agata Kristi”
15.30 Wiadomości
15.45 Koncert życzeń
17.30 Kuchnia Beaty
18.30 Wiadomości
19.00 Szaleństwo na punkcie kół
19.30 Oświetlenie choinki w Kownie
20.30 Panorama
21.00 Kocham Litwę
22.40 „22 Ulica Skokowa” komedia
00.30 „Kapitan. Historia Pauliusa Jankūnasa” film dok.

6.00 Filmy anim.
9.30 „Monsters at Large” film fab.
11.25 „Bibi & Tina. Girls vs Boys” film fab.
13.40 „Ready Player One” film fab.
16.30 „Jak w niebie” komedia
18.30 Wiadomości
19.30 Muzyczne show „Maska”
22.00 „Top Gun. Maverick” film fab.
00.35 „Kac Vegas III” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia
6.30 Kuchnia Beaty
7.25 Złoty umysł
8.30 „Notatki

przyrodnika”
9.00 Kalendarz ogrodnika.
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Dzień Litewskich Sił Zbrojnych. Św. Transmisja mszy z Wilna
11.15 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Zupa naukowa
13.30 „Odblaski”
14.00 Uwaga! Szukamy sztuki
14.30 O świecie X
15.00 Euromaxx
15.30 Pełnia księżyca LRT OPUS
16.00 Wilnianie
16.30 Wilno 700. „Portal Czasu”
17.30 „Zarasai na Stuleciu Festiwalu Piosenki” film dok.
18.00 „Rimas Kurtinaitis. Koszykówka to moje życie” film dok.
19.00 Euromaxx
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Wysoki blondyn w czarnym buciku” komedia
22.30 S. „Ella Schon”
00.00 Kocham Litwę

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Wezwijmy lekarza”
9.30 „W świecie zwierząt”
10.00 „Farma Vytara”
10.30 „Zrób sam”
11.00 „Przepis na dobry weekend”
11.30 „Wróżby Kotryny”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. dok. „Tajemnice Dzikiej Australii”
13.10 „Poszukiwacz przygód: Kłątwa skrzyni Midasa” dramat

15.10 Świeże pomysły z LIDL
15.12 „Zakonnica w przebraniu” komedia
17.20 „Co po ilu?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Dobrze się kłamię w miłym towarzystwie” thriller
23.55 „Ojczyźnym” thriller

7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
8.30 „Czas działać”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Wyprawy ze Stevem Bakshalem”
11.05 S. dok. „Warsztaty naprawczy”
12.10 „Kuchenne koszmary”
13.10 „Realna mistyka”
14.20 „Walka ekstrasensów”
16.30 „Kto w domu gospodarz?”
17.00 „Hoarders IV”
17.55 „Sekretny bogacz”
19.00 LKL GALA 2024
21.15 „Likwidator” thriller
23.10 Wrestling

5.00 „Realna mistyka”
6.00 S. „Grzechy obcych”
8.00 W cieniu mężczyzny
8.30 „Szlaki partyzanckie”
9.00 „Litwa świata”
10.00 Pyszne życie
10.30 „Kod zdrowia”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. „Chód prokuratora”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości litewskie

17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 Bushido ring
19.00 S. „Przypadki paranormalne 911”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Chód prokuratora”

6.05 „Piekielna droga”
7.00 „Silniki miast grzechu”
8.05 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Jestem rajdowcą”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 S. dok. „Patagonia. Życie na krańcu świata”
12.00 S. dok. „Tajemnice Mekongu”
13.05 „Ostrożnie – rodzina!”
14.00 „Przetwarzanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.30 „Jeden. Próba umiejętności”
20.00 „Ostatni taniec”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Tatuażysta z Auschwitz” melodramat
23.10 „Szkło” dramat

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Specjaliści”
10.00 „Tajemnice Siostry Bonifacej II”
11.00 Dziesięć lat młodszy
12.00 „Gotujemy z Jamiem Oliverem”
13.00 „Wielka ucieczka Gordona”

14.15 „Maryja ułatwia sprawę”
14.45 „Zamierzamy się żonami”
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.45 S. „HIP. Wysoki potencjał intelektualny”
21.00 S. „Sommerdah. Pierwszy kontakt”
22.55 S. „Ci chy świadek”
01.10 „Oda do radości” komedia

06.35 S. „Dzie-dzictwo”
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 „Fascynująca Antarktyka”
10.10 „Fascynujące dzikie ostępy zimą”
10.00 S. „Ranczo”
11.30 S. „Komisarz Alex”
12.30 S. „Ojciec Mateusz”
13.30 „Muły siostry Sary” western
15.25 „Okrasa łamie przepisy”
16.00 „Rolnik szuka żony”
17.05 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Nie-pewność”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Profilarka”
22.20 „Sicario 2” film fab.
00.30 „22 Jump Street” film fab.

07.05 „Adela jeszcze nie jadła kolacji” komedia
09.00 „Legendy Rocka”
10.15 „Tamte lata, tamte dni”
10.55 S. „Droga”
12.05 „Malarstwo dekoracyjne impresjonistów” film dok.
13.10 „EnergacAME-RIMAGE 2024”
13.40 Koncert
15.05 „Szczęśliwy pracownik, czyli jak sabotować pracę” film dok.
16.40 „Niech żyje taniec” film fab.
18.45 „Miłość po mistrzowsku”
19.10 „Mareczku, podaj mi pióro” komedia
21.00 „La La Land” musical
23.15 „Młoda Kultura”
00.45 „Jules i Jim” film fab.

07.00 „Panorama”
07.40 „Klara i Angelika” film TVP
08.30 „Pytanie na śniadanie”
13.05 S. „Magiczne drzewo”
14.00 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
14.30 S. „Na dobre i na złe”
15.30 „Z gwiazdą przez świat”
16.25 „Okrasa łamie przepisy”
17.00 „Kulturalni PL”
18.00 „Teleexpress”
18.20 S. „M jak miłość”
19.10 Lecę za miłością
19.45 Laskowik & Malicki
20.00 Dobry tytuł
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”
23.15 Do śmiechu!

00.10 Teleexpress Weekend

08.00 „Był taki dzień”
08.02 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
08.25 „Geniusze i marzyciele. Banach. Między duchem a materią” film dok.
09.20 „Był taki dzień”
09.25 „Flesz historii”
09.40 „Było, nie minęło”
10.05 S. „Wiedźmin”
10.55 „Dzika Polska”
11.20 „Zielone korytarze”
12.10 „Legendy Europy”
13.05 „Niezwykłe obiekty podziemnego Paryża” film dok.
14.00 „Perły Bałtyku”
14.40 „Wojownicy czasu”
15.15 „Sau-na” film fab.
16.45 „Historia kuchni polskiej”
17.25 „Sensacje XX wieku”
18.15 „Kultowe zabytki”
19.05 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
19.50 „Polska i świat z historią w tle”
20.10 „Fake czy historia?”
21.00 „Komornik” film fab.
22.30 „Niezwykłe historie z pocztówek”
22.45 „Wyścig po bombę atomową”
23.40 S. „Polowanie na ćmy”

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Poczta Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański

02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.20 Kielce 1946 zbrodnia z rosyjskiego scenariusza
08.10 Muzyczne chwile
08.25 Sól ziemi
08.55 Poczta Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.10 Mateczniki Polskości
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd

Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Polskie dziedzictwo
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Akita 101 Łez
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczta Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Wyzwolenie

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
10.00 Zapomniane i upuszczone
12.00 Kowboje drogowi
14.00 Zapomniane i upuszczone
16.00 Przetrawiać
18.00 Łowie niekrabów
19.00 Rzeka złota
21.00 Dziwne spotkania
23.00 Łowcy staroci
00.00 Ocalić dom

6.30 Info Wilno
6.45 Zaginione? Ocalone?
7.05 Detektyw Literka
7.20 Baśnie i bajki polskie
7.30 Projekt DOM
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
11.00 Stacja Arktyka – Skanowanie lodowca
11.25 Raport naukowy
11.50 Całkiem niezła historia
12.00 S. „Plebania
12.45 Jesteśmy stąd
12.55 Korona Gór Polski
13.20 Podróże Małej i Dużej
13.45 Ewangelia Litewski
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.10 „Szkoly z klasą” film dok.
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „1920. Wojna i miłość”
17.30 Szansa na sukces
18.20 Lwów miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej
18.45 Gra o koronę
19.00 Czas na przebój
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
21.00 S. „Matylda”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.30 Całkiem niezła historia
22.45 The Voice of Poland

6.00 Hymn Republiki Litewskiej

6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
8.00 Świąteczne myśli
8.30 Życie na wsi jest dobre
9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Notatki przyrodnika
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tyśiąclecia Litwy.
11.30 Tutaj teraz?! Program publicystyczny dla dzieci
12.00 S. dok. „Dynastie”
12.55 S. dok. „Planeta Ziemia II”
13.55 S. „Dążyć”
15.30 Wiadomości
15.45 Detektywi historii
16.45 Dajmy czadu!
18.00 Tydzień z „Wiadomości Rowerowe”
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Maria Antonina”
22.00 „Piękny” dramat
23.45 „Zostać” thriller

6.00 Filmy anim.
9.30 „Mali agenci” film fab.
11.15 „Odlotowe dzieciaki” film fab.
13.05 „Czego pragnie dziewczyna” dramat
15.10 „Sposób na teściową” komedia
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 „Głos Litwy”
22.00 „Wonder Woman 1984” film fab.
01.05 „V for Vendetta” thriller

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.

8.10 S. „Szukaj mnie w Paryżu”
9.00 Odblaski
9.30 Drogi
10.00 7 dni Kowna
10.30 Wiara i życie.
11.00 Więcej niż nauczyciel
11.30 Memora
12.00 Niedzielne przemyslenia
12.30 „Bajka o Regentrude” bajka
13.30 „Pippi wchodzi na pokład” film akcji
14.50 S. anim. „Przygody Paddingtona”
15.00 Koszykówka. Inteligentny sposób
15.30 Mistrzostwa MLKL. SzawleVilmers
17.00 S. dok. „Niezwyciężony”
17.30 Otwarta kombinacja
18.00 „Rabuş Hotzenplotz” film anim.
19.45 S. anim. „Bluey”
20.00 Tutaj teraz?!
20.30 Panorama
21.00 „Spektakle tańeczne „Sny i kaktusy”
22.05 Koncert
23.40 S. „Dążyć”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Wezwanie”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S dok. „Tajemnice Dzikiej Australii”
13.10 „Piękna i bestia” dramat
15.25 Świeże pomysły z LIDL
15.27 „Moje wielkie greckie we-sele” komedia
17.20 „Maroonland”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „X Faktor”
22.00 „Uczciwy złodziej” thriller

23.55 „Szybcy i wściekli 7” thriller

6.00 „Realna mistyka”
8.00 „Kolory lasu”
8.30 „Róg tura”
9.00 „Puchar Świata 2024”
10.00 S. dok. „Wyprawy ze Stevem Bakshalem”
11.05 S. dok. „Warsztat naprawczy”
12.10 „Kuchenne koszmary”
13.10 „Realna mistyka”
14.20 „Walka ekstrasensów”
16.50 „Kto w domu gospodarz?”
17.20 „Faceci w czerni” komedia
19.15 „Faceci w czerni II” komedia
21.00 „Significant Other” thriller
22.40 S. „The Grand Tour IV”

5.00 „Realna mistyka”
6.00 S. „Grzechy obcych”
8.00 Jak sobie pomóc
8.30 Formuła zdrowia
9.00 Pyszne życie
9.30 Sen na kwadracie
10.00 Przewodnik po długowieczności
10.30 Jestem wnioskodawcą
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Chód prokuratora”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. „Paranormalne zjawiska 911”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Chód

prokuratora”
01.30 S. „Agenci sprawiedliwości”

5.50 „Piekielna droga”
6.55 „Silniki miasta grzechu”
8.00 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egazy dagnas”
11.00 S. dok. „Schronisko dla małych szympanów”
12.00 „Ameryka. Cztery pory roku”
13.05 „Ostrożnie – rodzina!”
14.00 „Przetwarzanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Gwiazdy lombardu”
18.00 „Magazyne wojny”
19.00 Mistrzostwa koszykówki mężczyzn
21.40 TV3 wiadomości
22.30 TV3 sport
22.40 Mistrzostwa NBA „Timberwolves” „Celtics”
01.00 NBA Action

6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Specjaliści”
10.00 „Tajemnice Siostry Bonifacej II”
11.00 „Dziesięć lat młodszy”
11.30 „Rolnik szuka żony”
12.30 „Gotujemy z Jamieem Oliverem”
13.30 Pozdrowienia
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.45 S. „HIP. Wysocki potencjał

intelektualny"

21.00 „Pod Prawem i Łaską. Trujący Długopis” detektyw

22.55 „Barb i Star jadą do Vista Del Mar” komedia

01.05 S. „Sommerdahl. Pierwszy kontakt”

05.40 S. „Dziedzictwo”

06.30 „Sprawa dla reportera”

07.20 „Słownik polsko@polski”

07.55 „Słowo na niedzielę”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”

09.00 „Tydzień”

09.30 „ZdroWY Plan”

09.45 „Fascynujące dzikie ostępy zimą”

10.05 „Przygoda na Mariensztacie” komedia

11.55 S. „Komisarz Alex”

12.55 „Między ziemią a niebem”

13.00 „Anioł Pański”

13.15 „Między ziemią a niebem”

13.45 „Znaleziona perła”

14.00 S. dok. „Serengeti”

15.05 „King-sajz” komedia

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.35 „Daje słowo”

19.40 „Jaka to melodia?”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.20 S. „Gra z Cieniem”

22.20 „Rolnik szuka żony”

23.15 „EnergaCAME-RIMAGE 2024”

06.50 „Psalm codzienny czyli radość o poranku Jonasza Kofty”

08.05 „Rozmowy

(nie)wygodne”

09.00 „Liturgie i nabożeństwa 2024”

10.05 „Malarstwo dekoracyjne impresjonistów” film dok.

11.10 „Od ucha do ucha” filmy anim

11.45 S. „Rawhide”

12.45 „Poczet świrów polskich”

13.25 „Wilkoń 88” film dok.

14.10 „La La Land” musical

16.25 S. „Droga”

17.35 „Dobry tytuł”

18.15 „Niedziela z...”

20.35 „Wydarzenie aktualne”

21.00 „Łowca jeleni” dramat

00.10 „Gaudi, wizjoner z Barcelony” film dok.

07.00 „Panorama”

07.40 S. „M jak miłość”

08.30 „Pytanie na śniadanie”

12.05 „Pancerne ramię 2. Korpusu” film dok.

12.55 „Między ziemią a niebem”

13.00 „Anioł Pański”

13.15 „Między ziemią a niebem”

13.55 „Słowo na niedzielę”

14.00 „Transmisja Mszy Świętej”

15.15 Piłka nożna Betclic

18.00 „Teleexpress”

18.20 S. „M jak miłość”

19.10 „Jak nas widzą”

19.40 „Daje słowo Maciej Orłoś”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.20 S. „Stulecie Winnych”

22.15 „Z gwiazdą przez świat”

23.10 „Kamerdyner” dramat

08.00 „Był taki dzień”

08.03 S. „Korona królów. Jagiellonowie”

08.25 „Polskie Parki Narodowe”

08.50 „Żubry” film dok.

09.00 „W duchu niezależności” film dok.

09.55 „Galeria Widmo Piękna

Madonna z Torunia”

10.05 S. „Wiedźmin”

10.50 „Piotr Szczepanik. Koniec świata kormoranów”

11.45 „Historia kuchni polskiej”

12.25 „Wyspy Owczek sekretnie piękno”

13.10 „Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego”

14.00 „Paleta dziejów Święto Trąbek”

14.20 „Wojownicy czasu Ostatni most, czyli Market Garden 1944”

14.50 „Przeczytaj mi tę historię”

14.55 „Goryl, czyli ostatnie zadanie” film TVP

15.45 „W poszukiwaniu ciszy. Stanisław Radwan”

16.25 „Księża wolności 1914 1981 Ks. Kazimierz Łuszczynski”

16.50 „Portrety Wojenne. Kobiety”

17.20 „Fake czy historia?”

18.05 „Filmoteka Małopolska”

19.00 S. „Tajemnica twierdzy szczyrów”

19.40 „Bona” film dok.

20.10 „Fontainebleau”

21.05 „Nieznana wojna na Północy”

21.55 „Obrazki” film dok.

22.05 S. „Matylda”

22.55 „Wyżej niż Himalaje”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół

00.30 Szkaplerz – znak Maryi

01.00 Słowo życia

01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia

01.30 Przełamując bariery

01.55 Poczet Wielkich Polaków

02.00 Anioł Pański

02.05 Święty na każdy dzień

02.15 Rozmowy niedokończone

03.20 Muzyczne chwile

03.30 Manna z Nieba

03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Myśląc Ojczyzna

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Polski Punkt Widzenia

05.40 Odpowiedzialni za Kościół

06.05 Kapłan i mistrz świat według ks. Bronisława Sroki

07.00 Jestem mamą

07.15 Mocni w Wierze

07.45 Regał

08.15 Wieluń był pierwszy

08.45 Ocalić od zapomnienia

08.55 Poczet Wielkich Polaków

09.00 Słowo życia

09.05 Polski Punkt Widzenia

09.25 Święty na każdy dzień

09.30 10 obrazów z życia Prymasa

10.00 Prymas Stefan Wyszyński

10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek

10.15 Manna z Nieba

10.30 Don Hoppe

11.00 Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata

12.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”

12.40 Kalina

13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem

13.15 Papież Polak do Rodaków

14.00 Głos serca

14.45 Fatima miejsce wybrane przez Maryję

15.00 Oddech Boga

15.50 Muzyczne chwile

16.00 Wieś to też Polska

17.00 Informacje dnia

17.10 Koncert życzeń

17.45 Zrozumieć wartość życia – rozmowa z dr Wandą Półtawską

18.00 Natura et Homo

18.30 Sól ziemi

18.55 Poczet Wielkich Polaków

19.00 Anioł Pański

19.05 Informacje dnia

19.15 Rozmowy niedokończone

20.25 Święty na każdy dzień

20.30 Moja katolicka rodzina

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc Ojczyzna

22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Retrospekcja

22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa

22.55 Święty na każdy dzień

23.00 Polskie dziedzictwo

23.30 Muzyczne chwile

23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?

9.00 Fani czterech kółek

11.00 Łowcy staroci: renowacje

15.00 Zapomniane i upuszczone

17.00 Fani czterech kółek

19.00 Łowcy staroci: renowacje

21.00 Łowienie krabów

22.00 Włoska służba graniczna

23.00 Kamera policyjna

6.30 Z Historią na Ty
6.50 Świadcwto
7.05 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
7.10 Marceli Szpak dziwi się światu
7.25 Jesteśmy stąd
7.30 Dorwać wirusa
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Tańcząca ze światem
8.45 Przegląd tygodnia
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.35 Gra słów
10.55 Moda na język polski
11.20 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
11.30 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Świadcwto
12.10 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Jesteśmy stąd
13.30 „Szkoły z klasą” film dok.
14.20 „Himilbach – prawdy, bujdy, czarne dziury” film dok.
15.10 Notacje
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczyścia”
17.10 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.30 S. anim. „Marceli Szpak dziwi się światu”
17.40 Tyci encyklopedia Bzyka
17.45 S. „Strażacy”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u reaktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Leśniczówka”
21.50 Kultowe

rozmowy
22.15 Tańcząca ze światem
22.40 Tygiel
23.00 S. „Polowanie na ómy”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.20 Wileński koncert życzeń

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznanne”
13.45 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.20**, **15.15** Dzień dobry Litwo
16.25 S. „Górski lekarz”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historia rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „ Fargo”
23.55 S. „Anthony Bourdain. Części nieznanne”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Jesteś dla mnie najpiękniejsza”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.00 Pani chłopka

14.00 S. „Moja mała”
15.00 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Żółwie aż do końca” thriller
00.50 S. „L.A.’s Finest”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.05 Władcy pierścieni
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Tydzień
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
12.00 „Legendy”
13.00 Zupa naukowa
13.30 Zarasai na Stuleciu Festiwalu Piosenki
14.00 Koncert życzeń
15.35 S. „Doktor Martin”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 „Islandia z góry” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Kowno Jazz 2024
22.40 Koncert
23.05 „Wilnianie”
23.30 Zupa naukowa

6.00 „Zrób to sam”
6.30 „Farma Vytara”
7.00 „Maroonland”
8.00 TV pomoc
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Chłopak”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gwiazdki gwiazd”
21.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Potrząsk” dramat
00.30 S. „Rezydenci”

6.00 „Realna mistyka”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Wojny glin. Kijów”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Seal Team VI”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Ale numer!”
21.00 „Niezgoda” thriller
23.50 „Significant Other” thriller

5.00 Jestem wnioskodawcą
5.30 Przewodnik po długowieczności
6.00 Jak sobie pomóc
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Chód prokuratora”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

15.00 S. „Zastrzeżenie”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Pierwszy raz
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Lota”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.35 S. „Coroner”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Magazy nowe wojny”
10.00 „Patagonia”
11.00 „Moją miłością jest kwarantanna”
12.00 „Mistrz kulinarny”
13.00 „Silniki miasta strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Główna wskazówka”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Semafor”
20.00 „Optymistyczne przedstawienie #IšNamų”
21.00 „Miasto śmierci” thriller
23.20 „The Bye Bye Man” dramat

6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Bądź ze mną”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Yargi”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
16.30 S. „Obiecany”
17.00 S. „Dziki”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Jednostka Badawcza”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Historia łodzi”
23.30 „Pod Prawem i Łaską. Oko za oko”
01.25 S. „Praktykantka”

06.10 S. „Dziedzictwo”
06.55 „Info Poranek w tym: Serwis Info i Pogoda Info”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 S. „Akcja 38”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.50 S. dok. „Serengeti”
15.00 S. „Wichrowe wzgórza”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akcja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Miłość” spektakl
22.40 „Postscriptum Miłość”
23.10 „Zwycię-

stwo za wszelką cenę” film dok.
00.15 „Balans bieli”

07.10 „Muzyczne poranki”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Dzika Muzyka”
08.50 „Podróże z historią”
09.30 „Od ucha do ucha” filmy anim.
10.05 S. „Rawhide”
11.05 Benefis
13.15 Dokument.pl
14.10 Informacja kulturalne
14.35 „Józef Czechowicz i jego spuścizna” fil dok.
16.00 „Mareczku, podaj mi pióro” komedia
17.50 S. „Znaki szczególne”
18.55 Hala odlotów
19.50 „Portrety”
21.00 „Ułaskawienie” dramat
22.50 Koncert
23.55 „Łowca jeleni” dramat

07.00 „Panorama”
07.35 „Historia Bożego działania”
08.00 „Na tropie przysław. Pikantnie i słodko.”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.05 „Jasne jak słońce Gdy Ziemia przestanie się kręcić”
12.10 „Ola Polonia”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Stulecie Winnych”
14.20 „Kiedyś to było...”
14.55 „Polacy Świata”
15.05 „Kulturalni PL”
16.05 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
16.15 „Kocie kalamurki”
16.30 „Program

informacyjny”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Panorama”
20.00 „Polacy Świata”
20.10 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Polskie drogi”
23.10 „Magazyn Ekspresu Reporterów”
00.10 Panorama

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Fake czy historia?”
08.50 „Przypadek Polski. Polityka i idee”
09.05 S. „Stulecie Winnych”
09.50 „Koło historii”
10.15 „Historia Polski Burmistrz Niepodległości” film dok.
11.10 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.30 „Perły Bałtyku Morze z lotu ptaka”
11.50 „Perły Bałtyku. Złoto północy”
12.10 „Polacy na morze”
12.40 „Był taki dzień”
12.45 „Spór o historię”
13.10 S. „Zmiennicy”
14.10 „Polacy na ratunek Żydom”
14.20 „Tylko Beatrycze”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Z Historią na Ty”
17.15 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Tam gdzie moje owce, tam i pasterz” film dok.
18.45 „Polska i świat z historią w tle”

19.05 „Wojownicy czasu”
19.35 „Flesz historii”
19.50 „Marzyciele”
20.10 S. „Stulecie Winnych”
20.55 „Niezwyczajne historie z pocztówek”
21.10 „Historia w postaciach zapisana”
22.50 „Fontainebleau prawdziwy dom francuskich monarchów” film dok.
23.45 „Portrety Wojenne”

00.00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00.30 Tam, gdzie Bóg płacze
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata
03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Ze szkolnej ławki
08.10 Granica
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Moja katolicka rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 W kole-rze płomienia
14.05 Tajemnice Krzywego Lasu
14.25 Słowo życia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Wszystkim i wszędzie
16.00 Na bezdrożach tożsamości. Chaco
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuarium polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Filmowe Życiorysy PL

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to działa?
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
17.30 Skarby z szopy
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to działa?
19.30 Jak to jest zrobione?
21.00 Nagi instynkt przetrwania
22.00 Przeżyć na trawie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

Przemyt po koreańsku: tarantule pod koszulą

Niezwykłe kreatywną technikę przemytu wybrał obywatel Korei Południowej, którego zatrzymano na lotnisku w stolicy Peru. 28-latek przykleił taśmą do własnego ciała setki tarantul. Wpadł, gdy strażnicy poprosili go o podniesienie koszuli, gdyż zwrócili uwagę na nienaturalnie opuchnięty brzuch 28-lątka. Oczom strażników ukazały się dziesiątki plastikowych toreb i pojemników. W środku pęły stworzenia, które — jak się okazało — były 35 dorosłymi tarantulami, 285 młodymi tarantulami, 110 stonogami i 9 mrówkami pochodzącymi prawdopodobnie z rejonu Amazonki.
Fot. Freepik.com

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

+370 685 040 80

Rozmiary:

1. 7,82 m²
2. 63,8 m²
3. 127,6 m²

Szkielet dinozaura sprzedany za miliony

Na aukcji we Francji sprzedano szkielet dinozaura w około 80 proc. składający się z oryginalnych kości, pochodzących sprzed 150 mln lat. Nabywca zapłacił za niego 4,7 mln euro. To największy taki relik, jaki był przedmiotem aukcji we Francji. Szkielet ma ponad 20 m długości. Należał do roślinożernego dinozaura — apatozaura, który za życia ważył ok. 20 ton i dożył ok. 45 lat. Odkrywczy nazwali go Vulcain. W 75-80 proc. szkielet składa się z oryginalnych 300 kości, odnalezionych w 2018 r. w stanie Wyoming w USA.

Trydent nie chce oddać drzewka papieżowi

Mieszkańcy Trydentu na północy Włoch nasilają swój protest przeciwko zapowiedzi ścięcia około 200-letniej jodły, mierzącej ok. 30 metrów, która ma stanąć na Placu Świętego Piotra. Od 30 lat papież Franciszek otrzymuje świąteczne drzewo jako dar od regionu Ledro. Pomimo, że w nocy z piątku na sobotę temperatura spadła poniżej zera, ponad 5 tysięcy mieszkańców zebrało się pod drzewem. Wyposażeni w latarki, protestowali przeciwko planom ścięcia choinki. Niektórzy wyrażali swój sprzeciw obejmując drzewo.

Fotomigawka

Coś się zbliża... coś świątecznego... chyba kolejny skandal z powodu zbyt kosztownej (bo prawie 119 tys. euro) dla wilnian choinki na placu Katedralnym Fot. ELTA, Josvydas Elinskas